

Amfiteatras buvo užpildytas šokėjais ir publika J. Garlos nuotr.

Lietuvių iškilmingas pasirodymas

Antanas Juodvalkis

Laisvojo Pasaulio Lietuvių Seštoji Tautinių Šokių Šventė įvyko 1980 m. liepos 6 d. International Amphitheatre, Chicagoje. Ją suruošė JAV LB Krašto valdybos pavedimu specialus komitetas, vadovaujamas Jono Talandžio.

Šventės iškilmingas atidarymas įvyko liepos 5 d. vakare, Jaunimo Centro sodelyje, prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklo. Atidarymo iškilmes pravedė komiteto narys Modestas Jakaitis. Atidarymo žodį pasakė PLB pirm. Vytas Kamantas, aukurą uždegė šokių direktorė Nijolė Pupienė asistuojant dalyvaujančių kraštų šokėjų vadovams. Zuvusiųjų pagerbimą atliko gen. Konsulė J. Daužvardienė ir šventės komiteto pirm. Jonas Talandis. Oficialus šventės atidarymas baigtas visiems sugiedojus Lietuvos himną.

Po atidarymo, kavinėje įvyko šokių vadovų, komiteto narių, svečių bei Lietuvių Bendruomenės darbuotojų susipainiojimo pobūvis, o abejuose salėse - jaunimui šokiai, grojant dviem orkestrams.

Jaunimas užpildė Jaunimo Centro visas patalpas, praėjimus ir aikštę. Čia dalyvavo ne tik amerikona ir kanadiečiai, bet ir braziliečiai, anglai ir vokiečiai. Visų nuotaika pakili, mezgamos naujos pažintys, ar atnaujinamos ankstyvesnės. Dalis jaunimo susirado pažįstamų iš buvusių jaunimo kongresų Europoje ir Pietų Amerikoje. Tik sveikinas, šaukia viens kitą vardais ir džiaugiasi susitikę.

Komiteto svečių pobūvyje, kavinėje, žmonių spūstis dar didesnė negu jaunimo tarpe. Kavinėje, talpinančioje apie 250 svečių, rengėjai sukviė dvigubai daugiau. Gerai, kad svečiai neužsibuvo ilgai, bet nuolat keitėsi ir užleisdavo vietas naujai atvykstantiems. Visų nuotaika pakili, visi tik ir kalba apie įvykstančią nepaprastą lietuvių šventą. Užsienio svečiai susiranda pažįstamus menininkus ar organizacijų vadovus, aplankiusius jų kraštus ir palikusius gerus atsiminimus.

Šeštadienį, nuo pat ankstyvo ryto, šokėjai rinkosi į amfi-

teatrą generalinei repeticijai, o lietuviai prekybininkai rikiavo prekystalius Lietuvių Plazoje (69-je gatvėje) ir ruošėsi mugei, liaudiškai tariant - ker mošiui, kaip anais gerais laikais Zolinės atlydų metu (rugpiūčio 15 d.) Zarasuose, ar kitoje Lietuvos vietoje.

Oficialiai Lietuvių Dienas

Chicagoje atidarė Chicagos mērė Jane Byrne, dalyvaujant aldermanams, šokių komiteto pirm. J. Talandžiui ir kitiems veikėjams.

Diena pasitaikė graži, nors ankstyvą rytą praėjo stiproka audra, aplaužiusi medžius ir net užvertusi kai kuriose vietose gatves, bet kartu nuplovusi visas šiukšles ir dulkes. Į vakarą lankytojai išsibūravo, ypač grįžus iš repeticijos šokių jaunimui. Iškilmių metu grojo neolituonų orkestras, o himnų giedojo solistas Algirdas Brazis. Visų nuotaikos buvo

gana linksmos ir pakilios.

Visą savaitę Chicagoje buvo gyvas judėjimas ir gausu įvairių renginių: susitikimų, svarstybų, paskaitų. Šokių šventės sulėkimo proga, korpl Neo-Lithuania vyr. valdyba, vadovaujama Cezario Modesto, sušaukė kolegiską pasikalbėjimą ir suruošė alutį, o orkestras - šokius jaunimui. Ir čia dalyvių buvo gausu, o jaunimas nepajėgė sutilpti į erdvią Tautinių Namų salę.

Šeštadienį, iš pat ryto, L.T. Namuose posėdžiavo Ameri-

(Nukelta į 4 psl.)

UŽSIENIO ĮTAKA Į AMERIKOS RINKIKŲ NUOTAIKAS

Vytautas Meškauskas

Rinkiminei karštingai siaučiant respublikonų senatoriai Stevens ir Baker užpėrėitą sekmadienį būkštavo, kad užsienio, konkrečiai - sovietų, įtaka gali paveikti JAV rinkikų nuotaiikas. Pirmasis prileido, o antrasis pritarė, kad sovietai gali būti suinteresuoti labai neefektingo prezidento Carterio perrinkimu. To siekdami jie galėtų padaryti kai kurių nuolaidų, kurias Carteris galėtų pristatyti kaip savo laimėjimus. Girdi, sovietai galėtų būti suinteresuoti Carterio laimėjimu, nes Reaganas juos priverstų dar daugiau išleisti ginklavinimo reikalams, kas jiems jau būtų nebepakeliamas našta.

Tokia prielaida nėra komplimentas rinkikams, bet teoriškai ir net praktiškai atrodo galima. Tą patį sekmadienį pas keltas Gallupo tyrinėjimas rodo, jog 47% amerikiečių tiki, kad Carteris JAV-bes sulauko nuo išvėlimo į karą, tuo tarpu tik 20% mano, kad ir Reaganas galėtų tai padaryti. Taip pat ir santykiuose su Sovietų Sąjunga - 35% prieš 30% amerikiečiams Carteris daugiau imponuoja negu Reaganas. 34% prieš 28% duoda Carteriui pirmenybę Irano atveju. Reagano stiprybė glūdi ūkiniuose klausimuose. Ir daugiau amerikiečių tiki, kad jis geriau susitvarkytų su infliacija, sumažintų federalinės išlaidas ir net bedarbę. Jei taip, koks laimėjimas paskutiniams mėnesiams prieš rinkimus užsienio politikoje, eventuali sovietų pasitraukimas iš Afganistano, sekmingesnės de rybos tarp Izraelio ir Egipto, ar net staigus Teherano įkaitų paleidimas galėtų taip pakelti Carterio prestižą, kad tas nušvertų nepasitenkinimą jo ūkinėje politika. Juo labiau, kad ir demokratai, kaip jau ilgesni laiką respublikonai, prieš rinkimus pasiūlys sumažinti mokesčius.

'Taikos prezidentas' ar 'taikos partija' visados turi daugiau šansų už realiau nusiteikusius. Tik atsiminkime britų ministerį pirmininką Chamberlainą, paaukojusį Muencheno Cekoslovakiją Hitleriui.

Jis ir mirdamas nesupratęs, ką blogo padaręs. Juk britai norėję taikos ir tuo laikų jis neturėjęs kitos išeities! Iš tikro, po Muencheno susitarimo jo pres tižas pakilo. Tai atsiminus lengviau suprasti Rooseveltą ir Churchillio laikyseną Jaltaje. Ar jie galėtų išsilaikyti valdžioje, jei rinkikus išpėtų: nugalėję nacius turėsime susikibti su sovietais? Pagaliau ar Rooseveltas iš viso būtų buvęs išrinktas, jei būtų pasisakęs siekias karo su naciais?

Visą tai turint galvoje reikia sutikti, kad totalinis režimas vienu ar kitu savo ėjimu gali paveikti rinkimus užsienyje, bet tai kol kas dar nereikia, kad sovietai norėtų Carterio perrinkimo. Juk jis, visai jiems netikėtai, palyginti labai aštriai reagavo į jų invaziją į Afganistaną, sumažino grūdų eksportą, pravedė JAV nedalyvavimą Maskvos olimpiadoje ir t.t. Visa tai palyginti labai nedaug, tačiau koks JAV prezidentas dėl Afganistano ryžtųsi atominiam karui?

Argumentas, kad sovietams pageidautinas silpnas JAV prezidentas iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti patikimas, tačiau sovietams gali atrodyti, kad neapskaičiuojamas, vis iš naujo atgimstas prezidentas gali sudaryti daugiau pavojų už aiškų konservatyvą, iš kurio žinai ko tikėtis. Dėlto sunku patikėti, kad sovietai norėtų kaip tik Carterio. Jie lygiai taip pat galėtų norėti Reagano kuris JAV vairuotų į izoliacionizmą, teisindamas tuo, kad jo pirmatūnai praradę jėgos persvarą praktiškai jam nepalikę kito kelio.

Kartu mes per daug pasitimi Kremliaus pranašumu planavime ir įvykių numatyme. Ir to valdovai dažnai apsirinka. Imkime pvz. kad ir tą patį Afganistaną. Jei žygis į Afganistaną jiems atrodė kažkas panašaus į pasivaikščiojimą po Cekoslovakiją 1968 metais, jie turėjo skaudžiai nusivilti. Nūdien jie ten atsidadė prieš pasirinkimą: arba pasisūsti ten daugiau kariuomenės - koki pusmilijonį vyrų, ar ieškoti kokios politinės išeities.

Tokioje situacijoje jie paskelbė, kad iš Afganistano atitraukia dalį savo kariuomenės! Ne sunku pramatyti, kad tai daugiau ar mažiau tik propaganda. Atitraukti daliniai, kaip pvz. priešlėktuvinės baterijos, ten iš viso nebuvo reikalingos. Vakaruose tačiau tai sukėlė nesuvaldomą norą padėti sovietams 'išgelbėti savo veidą'. Valstybės sekretorius Muskie pasiūlė sudaryti kokį laikiną tarptautinį režimą. Prancūzijos prezidentas Giscardas, aišku, tai sukritikavo aiškindamas, kad reikia ieškoti nuolatinio, bet ne laikino sprendimo. Komentatoriai pradėjo aiškinti, kad prancūzai ir vokiečiai paveržė iniciatyvą iš amerikiečių taikos išlaikymo byloje... Taip nuotaiikams su siklosčius, kaip gali varyti kokią griežtą politiką? Turime tačiau konstatuoti, kad tos nuotaiikos buvo ne sovietų sukeltos, bet išplaukė daugiau iš vidujinio troškimo dar keliems metams pratęsti taiką ir status quo.

ŠVEICARAI APIE

BAISŲJĮ BIRŽELĮ

Lietuvos okupacijos 40 metų sukaktis susilaukė Šveicarijoje gana skaudaus atgarsio. Didžiausią tiražą turis šveicarų sostinės dienraštis "Berner Zeitung" paskelbė mūsų tautiečio dr. A. Geručio straipsnį. Jame jis nušvietė, kaip 1940 m. raudonoji armija okupavo visas tris Baltijos valstybes ir kaip jos paverstos sovietinėmis respublikomis bei aneksuotos Sovietų Sąjungos.

Toliau dr. A. Gerutis perteikė baltų tautų amžiais trukusius kultūrinius bei tikybinius ryšius su Vakarų Europa ir nurodė į okupuotose kraštuose nūn nuosekliai varomą rusinimą. Tuo būdu siekiama sužlugdyti baltų tautinį savitumą. Dar didesnį pavojų sudaro rusų ir kitų svetimtųjų

planingas apgyvendinimas Baltijos valstybėse. Latvių sostinėje jau šiandien rusai sudaro gyventojų daugumą. Tačiau visos šios okupanto pastangos nepajėgia palaužti gyventojų opozicijos prieš primestąjį režimą. Ypač didelis pasipriešinimas vyksta Lietuvoje. Ten veikia "Helsinkio grupė", o tikybos laisvės reikalaujančioji Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" išeina pogrindyje nuo 1972 metų.

Straipsnio pabaigoje jis pastebi, kad vakaruose sunkiai įsivaizduojami pavojai, kuriuos iššaukia opozicija prieš totalitarinį komunistinį režimą. Bausmės už "Sovietų Sąjungos šmeižimą" siekia 10 ir daugiau metų tolimose darbo stovyklose, bet nereti atsitikimai, kai aukos uždarnos psichiatrinės klinikos. Straipsnis baigiamas šiais žodžiais: "Vis dėlto opozicija nemažėja".

Politiškai vadovaujantis Berno dienraštis "Der Bund" įdėjo šveicaro Hans Rychener, pasižymėjusio baltų tautų bičiulio, straipsnį apie Maskvos įvykdytą Baltijos valstybių aneksiją. Straipsnis pradedamas konstatavimu, kad Afganistano įvykiai tėra viena grandis maskvinių užkariavimų grandinėje. Pasirėmusi suokalbiu su hitlerine Vokietija ir pasinaudojusi patogiu momentu, kai vakaruose sugriuvo frontai, sovietų kariuomenė prieš 40 metų įžygiavo į Baltijos valstybes. Po to sekė žinomieji įvykiai: suklastoti "rinkimai", sovietinės Lietuvos paskelbi-

■ Iš kitos pusės

Praėjusiam Dirvos nr. užsiminus Potsdamo viršūnių susitikimą, kuriame Trumanas su Churchilliu pasižadėjo palaikyti taikos konferencijoje Sovietų Sąjungos pretenzijas į tariamai neužšalanti Karaliaučiaus uostą... Faktinai taip įsipareigojo jau Rooseveltas su Churchilliu Teherano susitikime. Grįžus prie to klausimo Potsdame, Trumanas pareiškė, kad per paskutinius du šimtmečius visi karai prasidėdavo dėl vandens: kanalų, uostų, upių, todėl jis siūlė visus vandens kelius, jungiančius vandenį sutarptautinti. Pradžiai tai reikėtų padaryti su Juodosios ir Baltijos jūros sąsiauriais, Kiolio kanalu, jungiančiu Baltijos ir šiaurės jūras, Reino ir Dunojaus upėmis. Churchillui ir Stalinui ta idėja neatrodė praktiška ir tinkanti jų interesams. Churchillis visgi pritarė, bet neparodė jokio noro apie ją daugiau kalbėti, o Stalinas taip išsisuko: "Prezidento pasiūlymas vertas aklauso skaitymo, vien tik pasiklausius negali sudaryti tikro veido."

Trumanas tą reikalą kėlė dar kelis kartus ir Stalinas vieną kartą net sutiko perduotai jį užsienio reikalų ministeriams toliau svarstyti, bet kai pabaigoje Trumanas pareikalavo tai konstatuoti oficialioje Potsdamo deklaracijoje, Stalinas griežtai atsisakė. Girdi, mes jo ne diskutavome. Trumanas labai supyko: "Aš kėliau tą klausimą tris kartus, ir komisija jį svarstė kelias dienas."

Stalinas: "Bet jis nebuvo įtrauktas į svarstomų klausimų sąrašą. Mes ne jam pasirodė, mes neturime medžiagos, mūsų ekspertai yra Maskvoje. Kam skubėti?"

Trumanas: "Maršale Staline, aš sutikau su visa eile kompromisų... asmeniškai prašau nusileisti šiuo klausimu. Aš tik prašau paminėti deklaracijoje, kad vandens kelių sutarptautinimo pasiūlymas perduotas užs. reik. ministerių konferencijai."

Dar nespėjus vertėjui tai išversti, Stalinas sušuko "Niet" ir kad Trumanas tikrai suprastų, jis, Stalinas, visų nusteibimui pirmą ir vienintelį kartą prabilo angliškai: "No, I say no." Taip ir liko.

vm

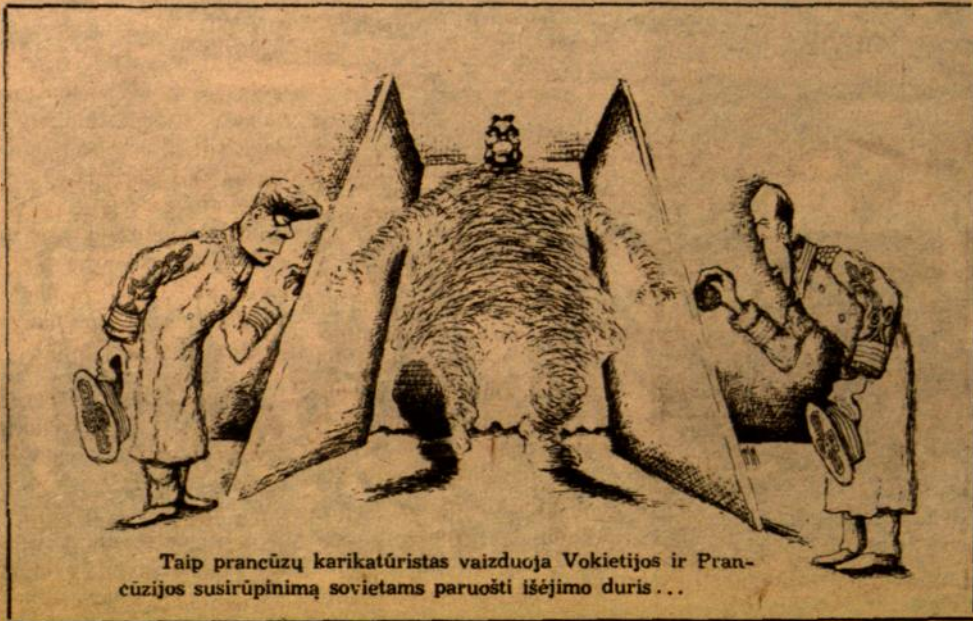
mas ir įjungimas į Sovietiją.

Rychener atkreipė dėmesį į sovietinės politikos melagingumą. Jis cituoja sovietų enciklopediją, kurioje neįtikinamai Baltijos valstybių vyriausybėms prikišami kažkokie ryšiai su "fašistine" Vokietija, tuo tarpu kai ne kas kitas kaip toji pati Kremliaus vadovybė buvo anuo metu vokiečių "fašistų", atsieit nacional-socialistų sąjungininkė.

H. Rychener vaizdžiai nušvietė Maskvos įvestąjį teroro režimą, masines gyventojų deportacijas ir ypač Lietuvoje vykusį partizaninį karą. Straipsnio pabaigoje rašoma: "Šiandien kova eina toliau, nors ir kitomis priemonėmis, — prieš aliar-muojančią sovietinę nutautinimo politiką".

Birželio 14 d., po vakari-nių žinių, Baltijos valstybių okupacija paminėta šveicarijos radijaus dienos įvykių komentaruose.

Šveicarijos radija paruošė specialią emisiją apie Baltijos valstybes bei tautas. Emisijos autorė — Beatrice Leutenegger, Berno gyvenanti šveicarijos rašytoja bendradarbė. Bendrabaudama su šveicarijoje bei kituose laisvuose Europos kraštuose įsikūrusiais baltų tautų veikėjais, B. Leutenegger sukūrė apie kiekvieną baltų tautą po emisiją. Kiekviena emisija truko po valandą. Abėcėlės tvarka pirmoji emisija prasidėjo birželio mėn. 17 d. apie Estiją. Birželio 24 d. sekė emisija apie Latviją, liepos 1 d. — apie Lietuvą.

Taip prancūzų karikatūristas vaizduoja Vokietijos ir Prancūzijos susirūpinimą sovietams paruošti išejimo duris...

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

"Laisvųjų lietuvių šokių šventės tegu stiprina pavergtų lietuvių atsparumą..."

Lietuvos generalinės Konsulės J. Daužvardienės žodis VI Lietuvių Tautinių šokių šventės atidarymo iškilmėse Jaunimo Centro sodelyje, Chicagoje 1980 m. liepos 5 d.

Sveiki, lietuviai, atvykę į VI Lietuvių Tautinių šokių šventę, į didingą lietuvių tautos gyvybės manifestaciją, į lietuvių gyvybės demonstraciją!

Šventės atidarymui, susirinkę prie žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės paminklo, mintis ir jausmus nukreipkime į brangiąją Tėvyne. Ši šventė, Amerikos Nepriklausomybės džiaugsmingos šventės savaitgalį, vyksta lietuvių tautos liūdėsio šešelyje: Lietuvos okupacijos ir tautos kankinimo 40 metų sukakties periode.

Prie šio paminklo pagarbiai prisimename kovojusius ir žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Giliu liūdėsio prisimename sovietų vykdomo genocido aukas, okupanto žiauriai kankintus ir nužudytus brolius-seseris. Prisimename ir tuos, kurie dabar yra persekiojami ir kankinami už pagrindinių žmogaus teisių gynimą.

Okupantas neleidžia Lietuvos jaunimui atvykti į mūsų šventes, išjungti į lietuviškų šokių ratelius. Pavergtos Lietuvos šokėjai bus vežami į Maskvą dalyvauti komunistų olimpinio žaidynių atidaryme. Jie bus priversti šokti tokius 'tautinius' šokius, kaip 'Olimpinė Polka' ir 'Aš žygiuoju per Maskvą'.

Mūsų, laisvųjų lietuvių šokių šventės atgarsiai lai stiprina sovietų pavergtų lietuvių atsparumą atsilaikyti prieš okupanto nužmoginimo ir nu-lietuvimo siekius.

Mūsų vieninga veikla lai gaivina ir stiprina jų ir mūsų viltis ir tikėjimą, kad LIETUVA VEL BUS LAISVA IR NEPRIKLAUSOMA!

LIETUVIAI TURĖTŲ PASIPRIEŠINTI

Jungtinis Amerikos Pabaltiečių Komitetas gavo žinių, kad Radio Free Europe Radio Liberty pabaltiečių kalbomis radijo programą norima perkelti iš Miuncheno į New Yorką, kas būtų pirmasis žingsnis siekiant jų uždarymo.

Programų perkėlimą norima padaryti neva taupymo sumetimais, pirmąjį eilę spaudžiant Senato Užsienio Reikalų Komitetui, nes krintant užsieniuose dolerio vertei, tų radijo stočių išlaidos Vokietijoje smarkiai didėjančios.

Amerikos Pabaltiečių Komitetas reiškia nepritarimą tokiam planui ir susirūpinimą, kokią neigiamą psichologinę įtaką toks programų atkėlimas iš Europos į JAV-bes gali turėti tiek okupuotiems Pabaltijo valstybių gyventojams, tiek laisviesiems pabaltiečiams.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos suvažiavimas

Mečys Valiukėnas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos suvažiavimas — svarstybos įvyko liepos 5 d. Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose Namuose. Toks suvažiavimas, ar koku kitu vardu vadintinas didesnis šios sąjungos narių susitikimas, branduoliu turint Sąjungos Valdybą ir Tarybą yra bene pirmas Sąjungos istorijoje.

Sąjungos įstatuose nesant tokių susitikimų nuostatų, juose keliama bei svarstomi klausimai lieka tarytum gairės, patarimai tolesnei sąjungos veiklai. Tačiau jau pats platesnis aktyvesnių narių susitikimas, mintimis pasikeitimas,

Jei taupymo sumetimais, reikėtų daryti pakeitimus, tai vietoj pabaltiečių radijo programų, iš Miuncheno į New Yorką galėtų būti perkeltos Sovietų Sąjungos satelitinių kraštų kalbomis transliuojamos programos, kas neturėtų jokių neigiamų psichologinių padarinių, nes sovietų satelitų valdžias neliečia joks pripažinimo ar nepripažinimo nusistatymas, o šis klausimas yra labai jautrus okupuotiems Pabaltijo kraštams.

Apskritai, neaišku, kaip JAV-bių Kongresas finansiniais išskaičiavimais galėtų prieiti nuomonės, skaldyti svetimomis kalbomis siunčiamas sovietų tautoms, jų satelitams ir pabaltiečiams radijo programas, kuomet šiuo metu labiau negu kada nors reikėtų tokias programas stiprinti sovietų melams atremti.

Amerikos lietuviai prašomi rašyti prezidentui, savo senatoriams ir kongresmanams, pasisakant prieš suplanuotą Radio Free Europe Radio Liberty pabaltiečių kalbomis radijo programų perkėlimą iš Miuncheno į New Yorką.

skaitytinąs teigiamu reiškinium.

Čia aptariamą suvažiavimą atidarė inž. Antanas Mažeika, ALT S-gos pirmininkas, tardamas: "Kviečiu visus aktyviai dalyvauti ir padėti gvildinti bei ieškoti geresnių kelių bei būdų mūsų tautinei veiklai dirbti". O tų visų buvo pusšimtis šios sąjungos narių, kurių arti pusė sąjungos valdybos ir tarybos nariai.

Suvažiavimui vesti pakviesti Vytautas Abraitis pirmininku, Adolfas Švažas vicepirmininku ir Oskaras Kremeris sekretoriumi.

ALT S-gos pirmininkas trumpai apžvelgė valdybos darbus bei rūpesčius pastaruoju metu. Jie susiveda į kelias sritis:

- a) Rengimas taisyklių sąjungos apygardų veiklai,
- b) Vykdytas sąjungos seimo (1979 m.) nutarimo parengti sąjungos įstatų pakeitimo projektą,
- c) Tautinės minties kelių knygos platinimas,
- d) Filmo apie Lietuvos prezidento Antano Smetonos darbuotę Amerikoje gaminimas ir
- e) Bendradarbiavimas su sąjungos skyriais ir kitomis organizacijomis.

Pranas Kašiuba, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio sekretorius, pranešė dabartinį sąjūdžio valdybos sąstatą ir pareigomis pasiskirstymą.

Teodoras Blinstrubas savo pranešime aptarė veiksmų tarpusavio santykiavimą, cituodamas laiškų ištraukomis, kuriuose siekiama geresnių ryšių ir vaisingesnių bendrų ėjimų.

Kazimieras Pocius, Vilties draugijos vicepirmininkas, kalbėdamas Vilties draugijos ir Dirvos vardu, apeliavo į šio suvažiavimo dalyvius visiems būti daugiau kantriems. "Raskime nuoširdų vidurkį tarp redakcijos, žurnalisto ir skaitytojo... Prisidėkime visi savo išmone ir nesmerkime kitų, tik nuoširdžiai kooperuodami galime turėti gerą ir gerėjantį laikraštį".

Vytautas Abraitis pranešė apie sudarytą komisiją sąjungos įstatams peržiūrėti bei parengti būsimam seimui įstatų projektą. Komisijos sąstatas: Vytautas Abraitis pirmininkas, Vincentas Gruzdis ir Vytautas Matonis nariai. Komisija jau parengusi projektą ir suvažiavime visi gavo jo kopijas, o V. Abraitis paryškino svarbesnius jo punktus. Deja, laikas neleidžia plačiau dėl siūlomų projekto pasisakyti. Berods niekas nepasisakė ar tokie susitikimai, kaip šis, legalizuojami ir įkeliami į įstatus...

Dėl visų pranešimų buvo labai trumpos diskusijos,

nes artėjo trečioji valanda, o tuo metu prasidėjo pasiskaitos į kurias pradėjo rinktis chigagiškiai ir Chicagoje besisvečiuoją kitų vietovių lietuviai.

Paskaitas skaitė Vytautas Čekanauskas, Lietuvos garbės konsulas Los Angeles, tema lietuvių laisvinimo uždaviniai ir dr. Kazys Bobelis, Vliko pirmininkas, apie tarptautinę padėtį.

Abu paskaitininkai patiekė naujų ir realių minčių Lietuvos laisvinimo byloje ir kiekvienam lietuviui užduotį joje. (Plačiau apie tai kituose Dirvos numeriuose).

Beja, Sąjungos pirmininkas savo pranešime guodėsi dėl valdybos ribotų finansinių išteklių, į tai atsiliepdamas, tarytum paramos akciją pradėjo inž. E. Bartkus, skirdamas savo ir J. Jurevičiaus vardą po šimtine. Juodu sekė Kazimieras Pocius, Bronius Tiškus, dr. Vytautas Dargis, Juozas Jurevičius ir kiti. Visus pralenkė Jonas Petronis, žadėdamas Los Angeles Tautinių Namų vardu tūkstantinę.

PASIRUOŠIMAS MADRIDO KONFERENCIJAI

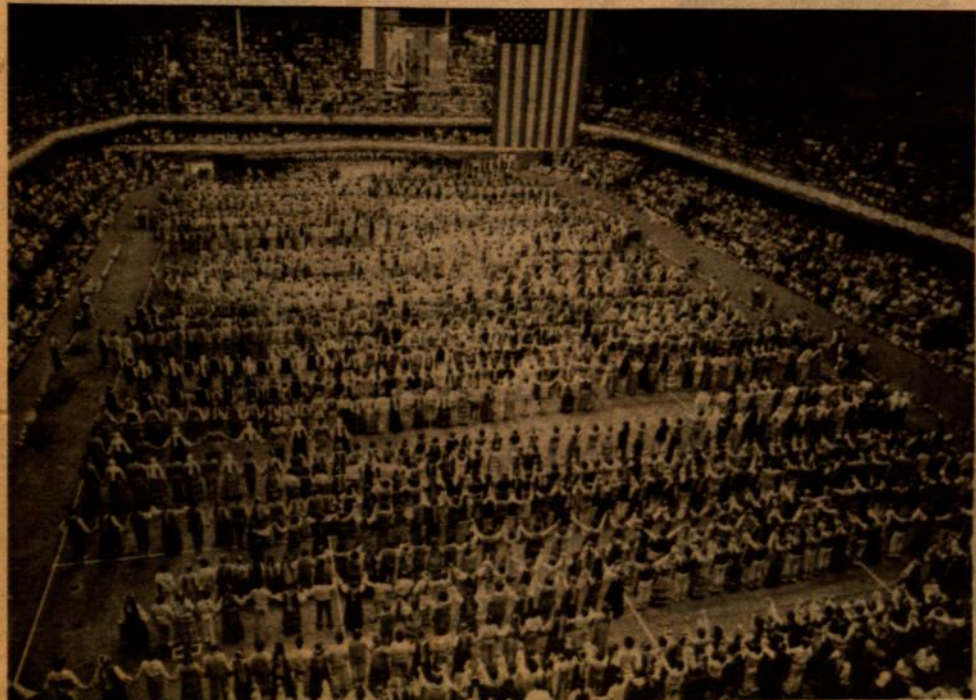
Luzerne, Šveicarijoje, veikianti organizacija "Europinė Žmogaus Teisių ir Apsisprendimo Konferencija" birželio 24-26 d. rengė Berlyne viešą apklausinėjimą apie žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje ir jos satelitinėse valstybėse. Apklausinėjimas daromas ryšium su Madride šaukiama konferencija.

Liudininkais pakviesti trijų baltų tautų atstovai, rusai, ukrainiečiai, gudai, lenkai, čekai, slovakai, rumunai, vengrai, bulgarai, Rytų Vokietijos gyventojų ir Sovietijos tiurkų tautų atstovai.

Apklausinėjimų komisijai pirmininkavo Austrijos parlamento atstovas Ermacora, garsus Vienos universiteto tarptautinės ir valstybinės teisės profesorius. Apklausinėjimą pradžioje buvo numatyta vykdyti Vienoje, Austrijoje, bet paskui jis perkeltas į Berlyną.

Renginys Berlyne vyksta, bendradarbiaujant su ten veikiančiąja "Darbo Grupe žmogaus Teisių klausimais", kuriai pirmininkauja Wolfgang Mleczkowski.

"Europinės žmogaus Teisių ir Apsisprendimo Konferencijos" valdybos narys ypatingiems reikalam yra Berne, Šveicarijoje, gyvenantis dr. A. Gerutis. Jo pasiūlymu valdybos nariais pakviesti latvių ir estų organizacijų atstovai.

Amfiteatras buvo užpildytas šokėjais ir publika

J. Garlos nuotr.

Chicagos merė Jane Byrne atidarant mugę Lietuvių Plazoje.
J. Garlos nuotr.

IŠKILMINGAS LIETUVIŲ PASIRODYMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

kos Lietuvių Tautinės S-gos valdybos, pirm. A. Mažeikos sušauktas tautininkų sulėkimas. Po pietų įvyko dvi pasikaitos skirtos Lietuvos laisvini- mo ir tarptautinėms proble- moms aptarti. Paskaitas skai- tė gen. konsulas Vytautas Ce- kanauskas ir VLIKO pirm. dr. Kazys Bobelis. Klausytojų bu- vo pilna salė.

Sekmadienis, liepos 6 d., buvo pati svarbioji diena. Iš ryto buvo atlaikytos pamaldos Sv. M. Marijos gimimo ir Tė- viškės parapijų bažnyčiose. Marquette Parko bažnyčioje pamaldas laikė vysk. Vincen- tas Brizgys, pamokslą pasakė klebonas kun. Antanas Zaka- rauskas. Giedojo solistas Jo- nas Vaznelis ir parapijos cho- ras, vadovaujamas muziko Antano Lino, vargon. A. Ka- minskas.

Didžioji manifestacija pra- sidėjo 2 val. p.p. Vardiniu sa- rašu šaukiant, atvyko garbės svečiai: Chicagos merė J. Byrne, kardinolas J. Cady ir kiti. Įneštos vėliavos, sugie- doti himnai, įžygiavo šokėjai. Šokėjų parada priėmė šokių direktorė Nijolė Pupienė.

Oficialiai šventę atidarė šventei rengti komiteto pirm. J. Talandis, o uždarė Krašto

V-bos pirm. V. Kutkus.

Kaip žinoma, į šventę bilie- tai buvo išparduoti labai anks- ti, todėl komitetas, norėdamas bent dalinai patenkinti atvy- kusius svečius, papildomai įlei- do stovėti net 500 svečių. Zmo- nių spūstis buvo labai didelė ir visos vietos bei praėjimai buvo užkimšti.

Vakare įvyko banketas, ku- riame buvo pagerbti šokių gru- pių vadovai ir kiti darbuotojai Jiems įteikti atitinkami pažy- mėjimai.

(Bus daugiau)

Lietuvių Plaza retai kada matė tiek lietuvių... J. Garlos nuotr.

KITI RASO

AR REIKALINGAS DAR VIENAS LEIDINYS APIE CLEVELANDO LIETUVIUS?

Šiuo pavadinimu Naujie- nose š. m. birželio 5 d. at- spausdintas K. Karaliaus straipsnis, kurį ištiesai per- spausdiname.

Po "Dirvos" namų gaisro 1975 m. buvo susirganiza- vęs iš visuomenės atstovų Dirvai atstatyti Talkos ko- mitetas. Šis komitetas savo planuose buvo numatęs iš- leisti anglų kalba knygą apie Clevelando ir apylinkių lietuvių iškūrimo istoriją jų kultūrinį ir ekonominį gyvenimą bei jų organizaci- jas; taipgi apie lietuvių, kaip etninės grupės, įnašą į šio krašto gyvenimą. Tai buvo gera proga Amerikai švenčiant dviejų šimtų me- tų Nepriklausomybės su- kaktį.

Tam tikslui buvo sudary- tas redakcinis kolektyvas, kuriam vadovavo dr. A. Butkus. Clevelando organi- zacijos tam projektui prita- rė ir suteikė žinias apie sa- vo veiklą bei tikslus. Buvo dosniau aukojama ir jau buvo gauta nemaža suma knygos leidimo išlaidoms padengti.

Knygos redaktorių pa- ruošė rankraštį dr. A. But- kus išsiuntinėjo Talkos ko- miteto sudarytai komisijai susipažinti. Komisija susi- pažinusi su projekto turi- niu, nepatarė "Vilties" draugijai leidinį spausdinti. Kokios priežastys komisiją privertė neigiamai dėl pro- jekto pasisakyti, būtų per- ilgas aiškinimas ir nieko ge- ro iš to nebūtų.

Atpuolus spausdinimo rei-

kalui, surinktos aukos buvo su g r a ž i n t o s aukotojams. Taip tas reikalas ir buvo už- mirštas.

Prieš keletą metų Kent, Ohio valstybinis universite- tas gavo lėšų iš federalinės valdžios ir pavedimą tyrinė- ti etninių grupių Ohio atsi- radimo istorijas, jų gyvenimo būdą, organizacijas ir bendrą įnašą į Amerikos gy- venimą ir pažangą. Tam rei- kalui buvo sudaromi komi- tetai iš kiekvienos etninės grupės, kurių Clevelande yra gana daug, ir ruošiami leidiniai atskirai kiekvienai grupei.

Lietuvių etninės grupės tyrinėjimams ir leidimo me- džiagos tvarkymui vadova- vo lietuviams gerai žinomas Lituanistinio projekto Kent valst. universitete vedėjas prof. John Cadzow. Jis, pa- sikvietęs talkon mūsų isto- riką dr. J. Jakštą ir kitus visuomenės veikėjus (atsi- prašau, kitų pavardžių ne- turėjan), paruošė lietuvių etninės grupės leidiniui me- džiagą ir knygą buvo išleis- ta. Nedidelės apimties kny- goje yra kondensuotai su- trauktos žinios apie Clevel- lando ir Ohio lietuvių, ir to pilnai pakanka ameri- kiečiui, norinčiam pažinti šio krašto etninių grupių atsiradimo istoriją ir jų įtaką į vietos gyvenimą. Šią knygą galima rasti miestų bibliotekose.

Pasirodo, kad ne visi už- miršo tą Talkos komiteto projektą išleisti apie Clevel- lando lietuvių knygą. Š. m. gegužės mėn. JAV Lietuvių B-nės Ohio apygardos val- dybos pirm. dr. A. Butkus išsiuntinėjo visoms Clevel- lando (gal viso Ohio, Penn- sylvanijos ir New York valstijų lietuviams?) lai- škus, pranešdamas, kad nu- mato išleisti anglų kalba lei- dinį. Be trumpos Lietuvos istorijos apžvalgos, numa- toma chrestomatinio pobū- džio apžvalga apie Ohio, Buffalo, N. Y., Pittsburgh ir Rochester, Penn., lietu- vius ir jų organizacijas.

Organizacijos kviečiamos duoti apie save žinias ir jų tikslus, valdybų sudėtis su nuotraukomis. Puslapio kai- na nustatyta apie \$30. Lei- dinio redaktoriumi pakvies- tas rašytojas B. Gaidžiūnas.

Taigi, tokį leidinį ruošia- si išleisti LB Ohio apygar- da. Leidinys apims ne tik Ohio, bet ir Pensylvanijos bei New Yorko valstijas.

Jeigu LB Ohio apygarda leistų knygą apie minėtų vietovių LB apylinkes, tai būtų suprantama ir aišku. Tačiau, noras sutraukti po savo stogu visas organiza- cijas, kviečia suklybe. Yra žinoma, kad LB mėgsta puošti svetimomis plunks- nomis. Taigi, kokie jie di- deli su tokia daugybe orga- nizacijų.

Antra vertus, kas liečia Ohio lietuvių, kaip anks- čiau minėjau, yra anglų kal-

ba Kent valst. universiteto leidinys. Todėl, ar verta da- ryti išlaidas ir dubliuoti jau išleistą knygą, nes turi- nys pagrįdė labai nesi- skirs. Tiesa, jeigu numato- mai knygai būtų panaudota ir ta medžiaga, kurią Talkos komisija anais metais rado netinkama spausdinti, tuo- met nuo universiteto išleis- tos, žinoma, skirtųsi.

Išvadoje tenka pasakyti, kad naujas anglų kalba lei- dinys apie Ohio ir Clevelan- do lietuvių šiuo laiku yra nereikalingas. Mano nuomo- ne, ALTai priklausiančios organizacijos neturėtų užsi- kabinti ant LB miesto meš- kerės kabliuko. Gerai būtų, kad ALTos Centro šiuo klausimu nusistatymas bū- tų žinomas ir skyriams.

K. Karalis

Red. pastaba: Minimas leidinys buvo išleistas ne Kent State Universiteto, bet Cleveland State Univer- siteto. Jo pilna metrika: Li- thuanian Americans and Their Communities of Cle- veland by John F. Cadzow, Cleveland Ethnic Heritage Studies Cleveland State University, 1978. 188 psl.

CUTTING ROOM SUPERVISOR

Major ladies sportswear & career apparel manufacturer seeking experienced individual to supervise multi-divi- sion cutting room at its southeastern CT location. Successful candidate must possess exceptionally strong technical background in all phases of cutting room operations. In addition candidate must have excellent communication skills in order to interact effectively with division manufacturing heads. We offer an excellent salary and fringe benefit package, the advantage of a rural location and stability in the industry. Send resume to: Gary Levesque, JONES AP- PAREL GROUP INC., 1 Con- necticut Ave., Norwich, Ct. An equal opportunity em- ployer M/F.

FACTORY WORKERS

Experienced or will train. 40 hours per week. \$3.80 to start. Also ROUTE DELIVERY PERSON Long hours, hard working. Commis- sion guaranteed. \$10,000.00 annual up to \$30,000.00 per year.

APPLY JACK COYNE
COYNE INDUSTRIAL
LAUNDRIES
6710 LEXINGTON AVE.
CLEVELAND, OHIO 44103
216-391-2143

(25-29)

NO RECESSION HERE

To meet our current needs and com- plete our expansion program, we are hiring experienced Forklift Mechanic. Good pay with full corporate benefits. For full information: write or call FORD WATERS, Jr.

W & W CLARKLIFT INC.
P. O. BOX 3433
BATON ROUGE, LA 70821
504-293-5700

(24-30)

DISPOSABLE PLASTIC SYSTEMS, INC.

MARIETTA, GEORGIA

Due to plant expansion in Polyethy- lene-blown film operations, immediate openings are available for:

FOREMAN

Experience preferred in blown film extrusion line and in/out of line bags machines. Will consider training quali- fied applicants.

QUALITY CONTROL

Prefer experience in quality assurance procedures for film extrusion and bag making equipment. Will consider ap- plicant with knowledge of ASTM Pro- cedures and implementation and fol- low through of a total quality assu- rance program.

ALSO NEEDED

EXPERIENCED

BLOWN FILM

EXTRUSION OPERATORS

FOR 1ST, 2ND & 3RD SHIFT

Excellent salary & benefits.

APPLY CALL OR WRITE TO

PERSONNEL DIRECTOR

DISPOSABLE PLASTIC

SYSTEMS, INC.

1092 Marietta Industrial Drive

404-422-0900

All calls and interviews will be held strictly confidential.

Equal Opportunity Employer

(17-26)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN INJECTION MOLD MAKERS

Must be able to set up work from blue print & close tolerance. Up to \$12.50 PER HOUR *

For top mold makers with 7-10 yrs. experience. Aggressive 20 million dol- lar per year company with 12 man modern air conditioned shop in rapidly growing state capital. Beautiful weather year round, 3 hour drive to Florida's gulf coast. Relocation fee, moving expenses, excellent benefits. Call collect or write to Roy Kitchens NATIONAL INDUSTRIES INC.

P. O. Box 3528

Montgomery, Ala. 36109

205-277-1551

(22-28)

KŪRYBA IR MOKSLAS

PASKUTINĖ BIRŽELIO NAKTIS

V. ŪSELIENĖ

Ta vasaros naktis, kaip visos naktys Lietuvoj, buvo tokia, kokią Maironis apdainavo — žavi tyra, pilna svaiginančių kvapų, pilna gaivios šventos tylos. Mėnulis slinko pamažu, tarpe lengvučių debesų... Spindėjo žvaigždės, o vėjas, putęs iš rytų, supo lieknų beržų šakas ir vos pražydusių alyvų krūmus. Buvo naktis, kaip visos naktys Lietuvoj.

Tačiau šimtams tremtinių, užkaltauose vagonuose, tai buvo tik kančios ir nevilties naktis... Žinojo jie, jog tai jau paskutinė jų stotis savojoj žemėn. Rytoj sunkieji ratai jau dundės per Rusijos miškus... Nebegirdės jau jie daugiau lietuviškojo žodžio, o artimų žmonių būriai nebelydės jų bejėgiškos užuojauto ir ašarų pilnomis akimis.

Bet dar šią naktį stovi čia jų traukinys — Vienoj jo pusėj Belmonto aukštas kalnas, o kitoj jaunom pušim apaugusi kalva ir truputį toliau, mėnulio sidabre paskendę Vilniaus bokštai. Retai kuris iš tremtinių gal pastebi tos vasaros nakties gražumą, ar gėrisi savosios sostinės, užmigusios ramiam slėny, vaizdu?!

Tačiau, visi, be išimties, tie nelaimingi žmonės jaučia, kaip miršta jų sielų beprotiška viltis, jog bus kaip nors jie išvaduoti ir ta bailsi kelionė ir naktis bus tik siaubingas sapnas. Ir savo širdyse, po sukryžiuotom maldai rankom, slopina jie skausmingą šauksmą, tardami jau amžiną sudie savajam kraštui...

Nors skęsta visas Vilniaus slėnis gilioj tyloj atrodo, jog girdi, kaip skleidžiasi iš to žmonių prigrūsto traukinio skaudi rauda... Atrodo, jog dejuoja miškas ir kalva, balti beržai ir žydingieji krūmai, o taip pat visa, tokia kvapi, šilta, tokia begalo mylima, visa lietuviškoji žemė.

Ir sklinda ta rauda toli toli... po visą iškankintą, pavergtąjį kraštą, o aidas tos raudos nebenutis jau niekados... Širdie, ar tu jį dar girdi?!

Iš Tėviškės padangės

JUOZO KRUOJO EILERASČIAI

TĖVYNEI PO KARO

Radau tave suvargusią
Ir drebančią,
Su kryžiais išvartytais
Prie kelių,
O palikau pražydusią,
Daug žadančią.
Ir vis dėlto
Karštai tave myliu.

★

Tave teriojo ir siaubė
Atėjūnai
Ir trypė šventą žemę
Svetimi kariai,
Miestus ir kaimus
Dengė ūkanos ir dūmai,
O juk žydėjai
Kaip rožė tu kadai.

★

Tave puošėm, dabinom
Kaip sesę laimingą,
Kaip dukrą šeimos
Pirmutinę,
O šiandieną?...
Šiandieną ir žodžių man stinga:
Kuo šiandieną esi, o tėvyne!

PATS ŽYDĖJIMAS VYŠNIŲ

Pats žydėjimas vyšnių,
Pats skleidimos žiedų,
O pasauly taip liūdna,
Taip širdy neramu.

Pats žydėjimas vyšnių,
Puikumėlis beržų,
Rodos, džiaugtumeis, eitum
Ir gyventum už du.

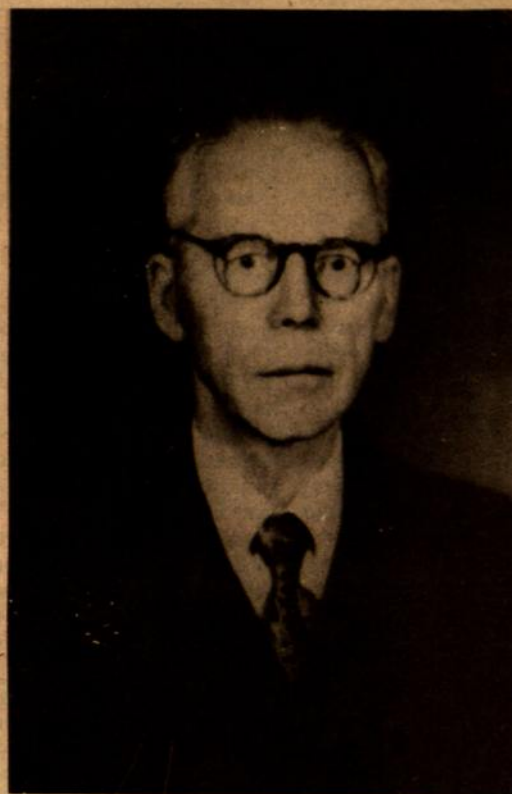
Pats žydėjimas vyšnių,
Pats skleidimos žiedų,
O tas sielvartas didelis —
Ir ilgies tu už du.

MANO LAIMĖ TOLI

Saulė šlenka žemyn. Tu toli,
Pas tave mintimis aš skrendu.
Bus vakaras mielas. Širdy
Su tavim, su tavim gyvenu.

Apsigaubs žemė sutemom. Tu
Kaip svajonė ateik pas mane
Pro pageltusias vyšnias taku
Gimtam sodžiui tyliam vakare.

Nėra man ramybės čionai,
Šiam gražiausiam pasaulio kampe,
Siela veržias kažkur amžinai,
Mano laimė toli — pas tave.

Juozas Kruojis (iš tikrųjų Prikockis), Poetas, visuomenininkas, gimė 1908 m. rugs. 26 d. Noreikonių k., Pakruojo vls., Šiaulių aps. 1928 m. baigė Linkuvos gimnaziją.

Išėjęs Karo mokyklos aspirantų kursus jaun. lt. laipsniu, studijavo Lietuvos universitete humanitarinių mokslų ir teisių fakultetuose. Ilgesnį laiką buvo Vilkaviškio Ligonų kasų direktorius ir dirbo su jaunąlietuvių, buvo Vilkaviškio rajono vad. 1941-46 m. buvo išvežtas į Sibirą. Rašė daugiausia liaudies stiliaus poeziją. Kai kurios jo dainelės kaimuose būdavo dainuojamos. Be poezijos, nemaža jo proziinių raštų, atsiminimų liko rankraščių. Mirė 1979 m. kovo 20 d. Pakruojo. Jo duktė Dalia Staniškienė ir sūnus Vidmantas Prikockis gyvena Clevelande, Ohio.

GINTOJI ŽEMĖ

Išėjau pasaulin, tėviškę palikęs,
Paprastą pirkele su stogu senu,
Ir siekiau aš laimės, laimės išsvajotos,
Ją mačiau nueinant vieškeliu plačiu.

Taip viliojo toliai, ir kraštai, ir žmonės,
Blanko prieš pasaulį tėviškė maža,
Svajone man buvo vietos nematytos,
Vietos nematytos, žemė svetima.

Supratau tik šiandien šaly svetimoj,
Kaip brangi gimtoji žemė mūs šventa,
Supratau tik šiandien, šaly svetimoj:
Jos pakeist negali niekas niekada.

PASKUTINIS NORAS

Kai paliaus krutinėj
Plakusi širdis
Ir jau nusileis man
Amžina naktis, —

Tėviškėn atvežkit
Jūs, draugai, mane
Ir užkaskit amžinai
Vienišam kape.

Ten, po sodų medžiais,
Ažuolu senu
Bus ilsėtis gera
Ir ramu, ramu.

Ant medinio kryžiaus
Reiktų parašyt,
Kad laimės pasauly
Neteko matyt.

JOB SHOP NEEDS EXPERIENCED
DIE DESIGNERS

TOOL & DIE MAKERS

Houston, Texas

Job shop needs experienced men in
tool & die shop which builds dies,
rubber, molds & general machining.
Complete benefit package.

Apply call or write to:

Parker Miller

APEX TOOL & DIE

3907 Dennis St.

Houston, Texas 77004

713-748-6340

Nerijos choro koncertai Venezueloje

Paukštės šiltuose kraštuose

Jūratė Statkutė de Rosales

Kai šiaurėje gimusios paukštės išaugina sparnus, jos skrenda į pietų šalis. Panašiai atskrido pas mus, pietiečius, į gerą vokalinių vienetą sustiprėjusi Clevelando Nerija.

Ne be sunkumų išvyko Nerija į kelionę. Mes čia iš tolo mažai žinome, kokias ten klūtis reikėjo įveikti. Jei mūsų spėjolijai yra tikslūs, tai atrodo, kad trumpai prieš Nerijos išvyką iš skridžių vadovybės posto pasitraukė prityręs ilgų kelionių vadovas.

Jo vietą greitomis užėmė pasaulio išeivijos paukščių vyriausias vadas, jaunas ir energingas paukštis, turbūt genijų giminės, nes labai jau užsiėmęs savo kaimo kaimienų kapojimu. Neskrado jis kaip kregždė į didelius tolius, nesukia kaip lakštingala žaliuose gojuose. Gal todėl neišmanė jis apie pietų kraštus ir jų takus, nesusivokė apie čiuilbėjimus. Nežinojo, kad susisiekti su pietų šale reikia telefonais, ne laiškais. Ir nepagalvojo, kad miškų aikštes koncertams paukščių reikia užsikurti labai iš anksto.

Iš to visko išėjo taip, kad skridimą paukštės pradėjo jei ne iš kairės kojos, tai jau tikrai iš kairio sparno.

Reikėjo viso jaunų paukščių grožio, jų žavaus būdo ir švelnių trilių, kad ištrintų iš atminties koncertų chaotiško ruošimo nemalonius išpūdžius. Nerijos garbei tenka pasakyti, kad visa kas nemalonu buvo iš trinta ir atmintyje paliko tik šiltas, nepaprastai jaukus paukščių atsilankymo atminimas.

...

Nerijos sąstatas Clevelandiečiams yra gerai žinomas: jauna vadovė Cyvaitė-Kliorienė, plačiaakė Kristina Kuprevičiūtė, dvi Balytės nustebinusios mūsų berniukus pietietišku ritmu pažinimu ir trys gražuolės Lenkauskaitės. Seka susimasčiusi, nes tik prieš kelias savaites iškėjęs ir vyrą palikusi Danutė Belzinskienė, Venezueloje gimusi Kripavičių Zita, kurią mes atsiminėme iš jos pačios vaikystės Caracas mieste, rimtoji Ona Kliorytė, jaunutė Mirga Bankaitytė, svajinga Ligija Rociūnaitė, judri Laimutė Svarcaitė ir šviesiaplaukė, gyvybės kupina Rūta Giedraitytė. Kai visos sustoja dainavimui - žiūrovui tik akys raibsta ir širdis apsala.

Tą pavojingai gražų būrį su sirūpinęs dabojo vadovės vyras Kliorys. Rimtas ir atsidėjęs, jis vienas nešė didelę atsakomybę ir sunkiausius lagaminus.

Atvyko jie į pietų krašto aerodromą drauge su laumės juosta, kuri jų lėktuvui kelia nutiesė stačią ir nusileidimo vietą, o mums apsunkino pasitikimo darbą, nes lietus tą popietę buvo sustabdes susisiekimą ir pasiekti laiku aerodromą buvo neįmanoma. Tačiau drauge su Nerijos lėktuvu pro debesis pralindo ir saulutė, ke liai kiek atsikimšo ir vargais negalais visi aerodrome susiradome. Netrukus atskiromis lietuvių mašinomis visas būrys pasiekė Caracas miestą ir iš-

siskirstė įvairiausiose lietuvių pastogėse.

Vos spėjo atvykusios mergaitės kiek apsiprausti, jau vėl suvežė jas anfitrionai į vienus namus susipažinimo pobūviui, tikrumoje mūsų jaunimas netvėrė dargi tą patį vakarą nesuėjęs ir jų vakaronė užtruko iki vėlyvos nakties.

Apie 11 val. vakaro pastebėjau, kad Nerijos mergaitės ir mūsų jaunimėlis jau surado tiek bendros kalbos ir bendrų dainų, jog išrodė, kad jie vienas kitą pažįsta nuo pat pasaulio pradžios. Na, o rimtai šnekančiam man buvo stebėti kaip kas su kuo jau yra pažįstami tai iš švenčių, kongreso ar stovyklos bei šiaip iš įvairių kelionių, ir kaip lengvai kalbos tuojau užsimezgė apie visiems gerai žinomas bendras temas.

PLB iniciatyvos ir darbas su darant sąlygas tam tarptautiniam lietuvių jaunimo solidarumui išvystyti yra vienas vertingiausių bendruomeninės veiklos įnašų ateičiai.

MALDA, DAINA IR JŪRA

Nerijos mergaičių kelionė sutapo su Lietuvos okupacijos 40-ties metų data. PLB-nės paraginta, Caracas Apylinkės valdyba jau anksčiau buvo numatiusi tuo metu kreiptis į plačiąją Venezuelos publiką su informacijomis apie Lietuvos okupaciją. Buvo numatyta, su vietos kapeliono kun. Perkumo pagalba, bandyti išgauti iš vietos vyskupų 'maldos dieną už Lietuvą'. Taip pat buvo manoma išgauti platesnio tiražo vietinės spaudos paramą specialiai paruoštiems straipsniams. Atvykusi Nerija įsijungė į šią bendrą akciją.

Nerijos koncertas Caracas mieste buvo skirtas mišriai lietuvių ir venezueliečių publikai. Jis įvyko Don Bosco kino salėje.

Ispaniškai spausdintuose pakvietimuose buvo atžymėta kad prieš koncertą įvykstančios mišios, kuriomis bus pradedama 'maldos už Lietuvą' akcija. Mišias atlaikė vietinis salezietis vyskupas, seniausio Venezuelos laikraščio La Religión redaktorius, vienas iš energingiausių maldos už Lietuvą propagatorių. Nerijos mergaitės giedojo mišių metu.

Po mišių ir prieš įėjimą į koncerto salę buvo išdalinta

publikai ispanų kalboje atspausdinti atsišaukimai aprašantieji Lietuvos okupacijos apystovas ir dabartinę Lietuvos padėtį.

Salėje nemaža dalis publikos buvo venezueliečiai. Čia tenka atžymėti Nerijos pranešėjų šviesią ispanų kalbą bei tarseną ir vykusį venezuelietiškos populiarios dainos Alma Llanera paruošimą. Koncerto užbaigimas su venezuelietiška daina pelnytai sukėlė publikos simpatiją ir dėkingumą už išreikštą atsižvelgimą į lankomąjį kraštą.

...

Sekanti diena buvo skirta pajūriui. Clevelando mergaitės, mūsų jaunimas ir tie vyresnieji lietuviai kurie panoro dieną praleisti kurorte, nuvyko nuo ryto į uždarą yachtklubą Puerto Azul. Klubo vadovybė visiems artistams parūpino pietus ir vandens sporto pramogomis pajvairintą dienų poilsį.

Vakare mergaitės už visus malonumus turėjo atsimokėti koncertu, skirtu gausiems klubo nariams.

Puerto Azul koncertas įvyko lauke, didžiulėje scenoje. Publikos susirinko tarp 500 ir 600. Geri garsiaikalbiai, tvarkingas apšvietimas, milžiniškas ekranas skaidrėms, lietuviškų tautinių šokių Caracaso grupės įtraukimas į programą - visa tai suteikė koncertui išimtinai geras sąlygas. Po visos dienos prie spalvingos Karibų jūros gal ir mergaičių ūpas buvo pakilesnis - sunku žinoti, bet koncertas įgijo kažkokį tikrai specialų grožį. Koncerto metu Karibų vėjas virpino mergaičių rūbus, o nesenai išdžiūvę

Nerijos dainininkės atvykusios į Venezuelą.

ir vėjo draikomi jų plaukai kaip aukso aureolės.

Vienu metu dirigentė Kliorienė sėdo prie pianino, mergaitės uždainavo Aušrelės šokio gaidą ir iš kitos scenos pusės įlingavo aštonios poros šokėjų su Aušrelės šokiu. Scenos užtėko visiems iki valiai, vėjas ir šviesos žaidė jų visų rūbais ir plaukais - vaizdas buvo žavus. Klubo narių tarpe bemažant sujudo įvairūs improvizuoti fotografai.

tą antrą koncertą. Siltas troprožektorių šviesoje spindėjo guojančios palmės, šviesi naktis, didelis jaunimo būrys, gitara ir dainos, na - ir ko daugiau norėti?

VALENCIA...

Sekanti rytą anksti, vakarkštės pajūrio saulės nudeginti, mažai išmiegoję, jauni ir seni šiaip taip susikrovė į mašinas ir iškeliavo į kitą valstiją ir miestą, Valencijos link.

Venezuelos LB cv pirm. J. Kukanauza ir LB Maracay apyl. pirm. ir Vliko atstovas H. Gavorskas Nerijai skirtose vaišėse.

Ten vėl giedojo mergaitės iškilmingose mišiose už Lietuvą.

Po mišių, Maracay miesto LB pirmininkas ir naujas VLIKO atstovas - visų mylimas ir gerbiamas Henrikas Gavorskas klojo tūkstantėlį mergaičių iškilmingiems pietums. A.a. Jurgio Bieliūno našlė Vanda paklojo antrąjį tūkstantį ir nusivedė jiedu Nerijos mergaites ir Caracas šokėjas į gerą restoraną. Vaišino ten visus pietietišku rompončū, tropikiniais vėžiais bei kitomis prašmatnybėmis.

Trečias mecenatas, valencietis Z. Pesliakas, tuo tarpu dengė su būsimu koncertu surištas svarbiausias išlaidas. Ir tuo būdu, vos mergaitės pavalgė, griebė jas į nagą Valencijos ir Maracay lietuviai prašydami dar vieno koncerto.

Dainavo tuomet Nerija Nagua-Nagua vardo saleziečių komplekso salėje, o publika džiaugėsi ir plojo. Koncerto metu vėl buvo dalinama publikai Lietuvos 40-ties metų okupacijos aprašymas.

Po grįžimo iš Valencijos išrodė, kad nei vienas jaunųjų jau ant kojų nepastovės, o čia kur tau! Kai vyresnieji jau beveik alpo iš nuovargio, Nerijos mergaitės ir Caracaso jaunimas buvo gatavi vėl tik dainuoti ir šokti, ir rytmečio meilę svajot.

(Nukelta į 8 psl.)

Nerijos palydovas Kliorys su Sigute Lenkauskaite ir Caracas lietuvaite Dainora Jaloveckaitė laukiant pietų...

Nerija dainuoja Don Bosco scenoje.

Tuoj po aušrelės šokio Nerija atsisveikinimui sudainavo vietinę dainą, tuomi galutinai laimėdama publikos palankumą ir plojimus.

...

Po koncerto dar niekas nenorėjo važiuoti namo. Susiradę ramioje klubo vietoje jau uždarytą restoraną, mūsų jaunėlių susėdo ratu ir pusbalsiu užtraukė dainą. Atsirado gitara. Vadovė Kliorienė pradėjo kiek diriguoti, dalinti balsus berniukams ir mergaitėms.

Taip jie išdainavo keletą valandų. Netrukus jau būrėsi aplink juos ir publikos, kuri plojimais vertino improvizuo-

Dr. Dovas Zaunius (19)

Dr. Albertas Gerutis

Derybos su lenkais...

Pats posėdis, kuriame sutarta dėl rezoliucijos, prasidėjo gruodžio 10 d. tiksliai 4 val. 45 min. Gana ilgos rezoliucijos esmę sudarė šie punktai: 1) Lietuva nelaiko savęs karo padėtyje su Lenkija, 2) Lenkija pripažįsta ir gerbia Lietuvos respublikos politinę nepriklausomybę ir teritorialinę neliečiamybę, 3) abi vyriausybės pradeda tiesiogines derybas, siekdamas sudaryti santykius, kurie patikrina "gerą abiejų valstybių sutarimą, nuo kurio pareina taika".

Tam tikrą politinę reikšmę turėjo rezoliucijos pabaiga, kuri skamba taip: "Taryba pareiškia, kad šioji rezoliucija niekuo neliečia klausimų, dėl kurių abidvi vyriausybės yra skirtingų pažiūrų". Šios pastabos esmę sudarė Lietuvos delegacijos aiškinimu konstatavimas, kad ginčijamos teritorijos priklausomybės klausimas paliktas atviras. Prof. Voldemaras rezoliucijos paskutinį sakinį aiškino kaip didelį savo laimėjimą.

Trečiasis rezoliucijos punktas gana sūktais žodžiais uždėjo abiems vyriausybėms prievolę pradėti tiesiogines derybas dėl aiškiai nepibrėžtų santykių.

Pati rezoliucija tiksliai netiesiogiai ir tai gana droviai užsimena apie Lietuvos-Lenkijos ginčo esmę, t. y. Vilniaus problemą. Lygiu būdu prof. Voldemaras, atsakydamas į maršalo Pilsudskio feldfelbišką klausimą "Taika ar karas?", negalėjo to meto aplinkybėmis nė priminti, kad ne kas kitas kaip tas pats maršalas, inscenizavęs gen. Želigovskio "maištą", grybiai sulaužė Suvalkų sutartimi sutartąsias paliaubas, pradėjo prieš Lietuvą iš pasalų karo veiksmus ir užėmė jos sostinę. Nūn ženeviškėje institucijoje, pašauktoje saugoti taiką, visas buvo apversta aukštyn kojomis ir Lietuvos vyriausybė pastatyta padėtin, tarytum užpuolimo auka sudaranti grėsmę taikai...

Tautų Sąjungos tarybos posėdžiai ir rezoliucijos priėmimas sukėlė ne tik užsienyje didelio susidomėjimo. Nesunku įsivaizduoti, kad ir Lietuvoje visa tai susilaukė didžiausio atgarsio. Būta ir priekaištų, kad Ženevoje susilpninta Lietuvos pozicija Vilniaus konflikte. Bet reikia pripažinti, kad Ženevos svarstybos vėl nepaprastai suaktualino Vilniaus problemą, kuri užsienyje pradėta užmiršti. Tai tenka laikyti svarbiausiu padariniu, kurio pasiekta prof. Voldemaro laikais. Tiesa, tolesnė įvykių raida parodė, kad prisiminta ir nemaža rizika. Byla atsidūrė beapeliaciniame teisme, o teismuose retai kada byla yra taip aiškiai neginčijama, kad jau iš anksto galima neklaidingai išpranašauti sprendimą.

"Grįžęs iš užsienio, prof. Voldemaras 1927 m. gruodžio 17 d. Karininkų Ramovėje pasisakė dėl Ženevos rezultatų. Jis su pasitenkinimu galėjo konstatuoti, kad "atnaujintas Vilniaus klausimas". Su tam tikru, kiek perdėtu, pasididžiavimu profesorius išsitarė: "Mes išėjome į didžiosios tarptautinės politikos areną!" (Citata pagal "Kari" 1928. I. 1-5).

Nūn turėjo prasidėti naujas etapas tarp Lietuvos ir Lenkijos vyriausybių, būtent, tiesioginės derybos. Pirmasis susitikimas įvyko 1928 m. kovo 30 d. Karaliaučiuje. Lietuvos delegacijai pirmininkavo prof. Voldemaras, lenkų delegacijos priešakyje stovėjo užsienių reikalų ministras A. Zeleskis. Lietuvos delegacijon įėjo ir Dr. D. Zaunius.

Per derybų pirmą kėlinį nusistatytą sudaryti tris komisijas: saugumo, tranzito bei ekonominę ir vietos susisiekimo. Dr. Zaunius paskirtas antrosios komisijos (tranzito ir ekonominės) pirmininku.

Lietuvių-lenkų tiesioginės derybos betgi esminių rezultatų nedavė. Kaip ir galima buvo laukti, Varšuvos vyriausybė bandė pasinaudoti derybomis, kad privertus Lietuvą užmegsti normalinius kaimyninius santykius. Tuo tarpu Lietuvos delegacija nuosekliai vengė visko, kas būtų galima aiškinti kaip status quo (esamos

padėties) pripažinimą ir Vilniaus tiesioginį ar netiesioginį išsižadėjimą.

Kauniškis dienraštis "Rytas" (1928. V. 21) komentavo pirmuosius betarpius kontaktus ir atpasakojo prancūzų (tuo pačiu ir lenkų) politikos sugestijas. Girdi, "Lietuva turi liautis kalbėjusi apie Želigovskio smurtą, apie Suvalkų sutarties sulaužymą ir kitus Lenkijos tarptautinius nusizengimus", nes "Alijantai atvirai palaiką Lenkijos pusę lietuvių-lenkų teritorialiaime ginče ir esą pridengę Lenkijos nusizengimus savo autorietu, praveddami per kolegialų organą, Ambasadorių Konferenciją, sprendimą, kuriuo paskelbiama, kad demarkacijos linija, iš Želigovskio avantiūros gimusioji, turi tapti Lietuvos siena su Lenkija. Todėl Lietuva turinti įeiti į normalius santykius su Lenkija, išeidama iš dabartinio teritorialio status quo. To reikalaujanti taika Rytų Europoj ir Lietuvos bei Lenkijos gerai suprasti interesai".

Šitokie įtaigavimai vis dėlto neįstengė paveikti tvirto Lietuvos vyriausybės nusistatymo ir pakeisti jos politikos santykiuose su Lenkija. Griežti interesų priešingumai jau iš anksto apsprendė derybų nepasisekimą.

Tuo tarpu gi dar vyko su lenkais derybos komisijose. Dr. Zaunius, Lietuvos delegacijos pirmininkas ekonominėje komisijoje, 1928 m. gegužės 16 d. išvyko į Varšuvą. Gegužės 21 d. Lietuvos laikraščiai rašė, kad Varšuvoje Lietuvos delegaciją "sutiko su didelėmis iškilmėmis lenkų užsienių reikalų ministerijos atstovai. Apskritai, lietuvių delegacija buvo žymiai iškilmingiau sutikta, kaip lenkų mūsų laikinojo sostinėje" ("Rytas", V. 21).

Derybos prasidėjo gegužės 19 d. Pati Dr. Zauniaus vadovautoji komisija oficiališkai vadinosi "Mišrioji lietuvių-lenkų ekonominė, susisiekimo ir tranzito komisija". Trečiame komisijos posėdyje nutarta atskiroms problemoms nuodugniau išnagrinėti paskirti tris pakomisas: geležinkelių, pašto ir ekonominę. Gegužės 29 d. paskelbtas "Eltos" pranešimas, kuriame sakoma:

"Ekonominė, susisiekimo ir tranzito komisija gegužės mėn. 26 d. turėjo paskutinį posėdį prieš Sekmines, kuriam ji iš klausė trijų pakomisijų pranešimus.

Ekonominė, susisiekimo ir tranzito komisija, susipažinusi su pakomisijų pranešimais: geležinkelių, pašto ir telegrafo, iš kurių išeina, kad susitarimas, einant iki šiol padarytų abiejų šalių pasiūlymų pagrindais, negalėjo būti pasiektas, kviečia lietuvių delegaciją pateikti jai sekančiam posėdy projektus, liečiančius geležinkelių, o taip pat pašto ir telegrafo santykių nustatymą.

Diskusijos dėl ekonominių problemų, įdomiaujančių abudu kraštus, pradėtos ekonominės pakomisijos posėdy, bus tęsiamos ateinančiam komisijos posėdy.

Diskusijos kitais klausimais, dėl kurių nesusitarė, būtent, dėl lenkų delegacijos pasiūlyto sudarymo tranzito pakomisijos, bus pradėtos tą pačią datą.

Sekantis ekonominės, susisiekimo ir tranzito komisijos posėdis paskirtas 1928 m. birželio 28 d., ketvirtadienį, 11 val. ryto".

"Elta" pranešė, kad gegužės 27 d. Dr. Zaunius su delegacija pro Berlyną grįžo į Kauną. Delegacija iš Berlyno važiuojo tuo pačiu traukiniu, kaip ir iš užsienio grįžtantys ministrai pirmininkas ir užsienių reikalų ministras Voldemaras. Tokiu būdu delegacijos nariai dar pakelyje į Kauną galėjo painformuoti vyriausybės galvą apie derybas Varšuvoje.

Birželio 23 d. "Lietuvos Aidas" paskelbė, kad derybos Varšuvoje ekonominiais klausimais būsiančios toliau tęsiamos. Lietuvos delegaciją sudarė komisijos pirmininkas užsienių reikalų ministerijos departamento direktorius Dr. Zaunius, nariai: Kauno prekybos ir pramonės rūmų pirmininkas Dobkevičius, susisiekimo ministerijos pašto, telegrafo ir telefono valdybos pirmininkas inž. Sruoga, geležinkelių valdybos ekonominės tarybos direktorius inž. Sabaliaus-

kas, finansų ministerijos prekybos departamentu direktorius Norkaitis ir komisijos sekretorius užsienių reikalų ministerijos valdininkas Montvila.

Tačiau ir šį kartą vykusios derybos nuėjo niekais. Sugrįžęs į Kauną, Dr. Zaunius liepos 18 d. suteikė laikraščių atstovams pasikalbėjimą apie Varšuvos derybas. Priminęs, kad Tautų Sąjungos 1927 m. gruodžio 10 d. rezoliucija įpareigoja "ginčytinų klausimų neliesti", delegacijai tekę savo darbus pritaikyti rezoliucijos dvasiai. Toliau Zaunius nurodė, kad lenkai pasiūlė savo projektus, tačiau jie buvę taip suredaguoti, jog "viskas būtų tik lenkų naudai". Todėl Lietuvos delegacija pasisakiusi prieš tuos projektus. "Tada lenkai siūlė sugrįžti ir lietuviams savus projektus patiekti", pastebėjo Zaunius.

Nuvykusi į Varšuvą antrajai posėdžių sesijai, Lietuvos delegacija pasiūlė savo sumanytą dėl geležinkelio susisiekimo. Pagal jį susisiekimos nebūtų ejęs per ginčytiną teritoriją, o būtų nukreiptas per Vokietiją ir Latviją, per Virbalį ir Obelius. Dr. Zauniaus žodžiais lenkų ekspertai pripažinę Lietuvos delegacijos pateiktus projektus kaip praktiškus, bet "jų politikams jie negalėjo patikti". Lenkuose pasireiškęs nuoseklus noras per geležinkelių susisiekimą privesti prie esamos teritorialinės padėties pripažinimo. Pasak Zauniaus "paštų komisijoj visa pasikartojė kaip susisiekimo klausimais".

Svarstant ekonominius klausimus, prie kurių priklausė ir prekyba, nurodyta, kad nors tarp abiejų valstybių nėra tiesioginių santykių, bet prekyba per tarpininkus vis dėlto einanti. Lenkai apskaičiavę, kad Lenkija įvežanti Lietuvos prekių už 20 milijonų zlotų, o iš Lietuvos Lenkijon importuojama tik už maždaug 50.000 zlotų. Atsiet prekyba Lietuvai yra smarkiai nuostolinga. Lietuvos delegacija laikiusis nuomonės, kad negalima vienodai traktuoti prekių iš okupuotosios Lietuvos ir iš Lenkijos.

Toliau Dr. Zaunius išsitarė: "Kada lenkų projektai lietuvių delegacijos buvo naigiamai įvertinti, tai lenkai klausė, kaip Lietuvos delegacija siūlo sutvarkyti ekonominius santykius, — tai buvo atsakyta, kad atmetus lietuvių pateiktą susisiekimo ir pašto projektus nėra drąsos siūlyti šiuo klausimu kokių nors projektų".

Pasak Dr. Zauniaus, lenkai kartojo, kad "nežina ginčytinos teritorijos".

Pasikalbėjimo pabaigoje Dr. Zaunius atkreipė dėmesį į lenkų spaudos "blogą toną" Lietuvos atžvilgiu. "Net pasakė jisai, vargu jau kas iš esamos Lietuvos delegacijos narių norėtų trečią kartą važiuoti Varšuvon".

Lenkų spaudos nevalyvas tonas Lietuvos vyriausybės atžvilgiu Lietuvoje pagrįstai kėlė visuotinį pasipiktinimą. Rugpiūčio pabaigoje "Elta" paskelbė tokius lenkų spaudos išsireikškimus, kaip "Tautų Sąjunga pamokys lietuvišką kvailį, kaip turi elgtis".

Dar nepasibaigus Lietuvos-Lenkijos tiesioginėms deryboms, Varšuvos vyriausybė ėmėsi žygių, kad Tautų Sąjunga padarytų Lietuvai spaudimą ta prasme, jog derybos būtų pagreintintos ir privestų prie teigiamo rezultato. Tautų Sąjungos tarybos darbų tvarkoje nūn vėl atsirado lietuvių-lenkų santykių klausimas, kuris kilnotas automatiškai iš vienos sesijos į kitą. Tas klausimas figūravo ir 1928 m. birželio mėnesio tarybos sesijoje.

Bendrą atmosferą tarp Lietuvos ir Lenkijos tuo metu dar labiau įkaitino 1928 m. gegužės 25 d. paskelbtą naują Lietuvos valstybės konsituciją. Jos 5-tajame straipsnyje Vilnius paskelbtas Lietuvos sostine. Kaip ir galima buvo laukti, tai sukėlė Varšuvoje didelį nepasitenkinimą. Taip pat Tautų Sąjungos taryboje užsiminta apie šią lenkų terminu kalbant, "naują lietuvių provokaciją". Prancūzų delegatas pareikalavo nustatyti terminą, iki kurio lietuvių-lenkų derybos turėtų sėkmingai baigtis. Kai šis reikalavimas buvo įtrauktas į tarybos nutarimą, Lietuvos vyriausybės galva balsavo prieš ir tuo būdu sutrukdė raportų priėmimą. Tada buvo priimtas anglų užsienių reikalų ministro Chamberlaino pasiūlymas: "Taryba nutaria pastatyti lietuvių-lenkų santykių klausimą savo artimiausios sesijos darbų tvarkon ir prašo pranešėją paruošti ligi to laiko pranešimą apie derybų padėtį".

(Bus daugiau)

■ laiškai Dirvai

PRISIMINUS A. A. KOSTĄ KALENDRĄ

Nors jau buvo Dirvoje rašyta apie Kostą Kalendrą, bet tik buvo paminėta jo biografija ir palaidojimas, bet nebuvo išryškintas drąsumas, rizika ir Lietuvos autoriteto išlaikymas.

Faktina jo biografija buvo tokia: Denikino (vėliau Vrangelio) armijai pralaimėjus, Kalendra su kitais karininkais pabėgo į Turkiją, Rumuniją ir atsidūrė Vokietijoje. Iš čia sugrįžo Lietuvon ir įstojo į Lietuvos kariuomenę — gusarų pulką. Išėjęs iš kariuomenės, gavo darbą žemės ūkio Ministerijoje, Miškų Departamente sekretorium. Ten dirdamas nenorėjo būti tik rašėiva-sekretorius, bet lankė mokyklas, kursus ir įsigijo girininko diplomą.

dingos. Si mintis galėtų duoti nuostabių rezultatų, pav. suderinus kai kurias Čiurlionio harmonizuotas dainas su Čiurlionio paveikslų skaidrėmis.

Belieka palinkėti dirigentei Klorienei ir Nerijos mergaitėms nesustoti vietoje, o siekti kaskart didesnio tobulumo ir toliau žavėti artimus ir tolimus klausytojus.

Kaip jau buvo rašyta baigė teisių fakultetą, buvo prokuroro padėjėju, vėliau apskričių viršininku. Bolševikų okupacijos metu, Kalendra buvo Rūdininkų miškų girininku (Jasiūnuose).

Vokiečių okupacijos metu, Kalendra buvo paskirtas Vilniaus apygardos tarėju, kuriam priklausė švenčionių, Trakų, švenčionėlių, Svyrių, Ašmenos ir Lydos apskritys ir jų viršininkai.

Aš kaip tik noriu pabrėžti jo darbus Vilniuje, vokiečių okupacijos metu.

Kai 1943 m. vokiečių kariuomenė pradėjo pamažu trauktis "išlygindami frontą", vokiečių vyriausybė norėjo padaryti Lietuvos vyrų mobilizaciją ir tai turėjo įvykdyti apskričių viršininkai. Kodėl tas nebuvo daroma per Gen. Tarėją Kubiliūną ir dabar neaišku.

Vilniaus apskrities Gebiets Commisar Wulf sukviėtė apskr. viršininkus, parengė vaišes, išgėrimą ir raštą, kad apskričių viršininkai pasirašytų jog jie apsiima tą mobilizaciją įvykdyti.

Prieš apskričių viršininkų susirinkimą a. a. Kalendra redagavo G. Komisarui raštą, o jį vertė Janavičius (dr. Simo Janavičiaus sūnus). Tame Kalendros rašte buvo parašyta taip:

"Aš manau, kad iš šios mobilizacijos nieko neišeis. Jei tai būtų Lietuvai gražinta jos nepriklausomybė, kuri rusų buvo atimta, o vokiečių nebegražinta, tai aš pats pirmas stočiau savanoriu į kariuomenę, kaip kari-

ninkų korpuso narys. Tą pat padarytų ir visi lietuviai."

Kalendra su apskričių viršininkais atvyko į vaišes. Geb. Komisaras Wulf, jo padėjėjas Rechsins, armijos ir gestapo atstovai pateikė apskričių viršininkams pasirašyti išpareigojimo raštą. Prieš pasirašant, Kalendrą įteikė savo "pasiūlymą". Įvyko netikėtumas, apskričių viršininkai žukaitis, Draugelis, Chmieliauskas ir kiti rašto nepasirašė, neparagavo skaidriosios ir... apleido salę. Aišku, rytojaus dieną Kalendra ir jo padėjėjas kpt. V. Alksnins buvo suimti ir išvežti į Tilžę.

Vilniaus įgulos viršininku buvo vienas vokiečių generalas, kuris su Kalendra tarnavo baltojo gvardio ir iš Denikino armijos kartu bėgo. Jie Vilniuje praleisdavo daug laiko kalbėdami iš savo prisiminimų ir užsiimdavo medžiokle. Ar galėtų būti geresnis draugas, kaip ginklo draugas, su kuriuo praleido nemigo naktis apkasuose, gynėsi nuo kulų, bado, ligų ir parazitų.

Kai Kalendrą suėmė, jo žmona nuvyko pas generolo žmoną ir papasakojo savo nelaimę. Po 3 dienų Kalendra buvo paleistas ir G. Komisarą "įvesdintąs" į senas pareigas. G. Komisarą susirinkusiems tarnautojams taip kalbėjo: "P. Gebietsrat Kalendra buvo suimtas per klaidą, dabar paleistas ir gražintas į tas pačias pareigas. Labai gaila. Kaip jo klausėte pirmiau, taip klausykite ir dabar".

Amžinoji šviesa tegul šviečia drąsiam vyrui.

Vaclovas Senuta

Venezuelos jaūnimas su Nerijos dainininkėm prie vaišių stalo.

Paukštės šiltuose kraštuose...

(Atkelta iš 6 psl.)

Tačiau nepavyko jiems ši kartą ilgai vakaroti, nes vadovai be jokių kalbų visus nuvarė poilsui. Sekanti rytą reikėjo anksti kelti ir pribūti laiku aerodrome skridimui į Columbiją.

...

Išlydėję Nerijos gražų būrį grįžome namo. Kiek vėliau, radusi ramesnę valandėlę, užsistačiau paliktą plokštelę, kurios aplanke imantriai plėtėsi raidės NERIJA.

Klausiau plokštelės ir lyginau dainavimą su Puerto Azul koncerte girdėtu išpildymu. Muzikinis lygis Puerto Azul koncerte, mano manymu, buvo gerokai aukštesnis. Gal besiruošdamos kelionei mergaitės daugiau repetavo? Gal koncerto metu veikė šiltos Karibų jūros sukurta euforija? O gal stačiai - laikui bėgant choras tobuleja! Kaip bebūtų,

koncertas kurį Nerija davė Puerto Azul scenoje buvo vertas tik pagyrimų.

Nerijos balsų pastatymas man pasirodė labai geras - garsai plaukė laisvai, aukštesnės ar žemesnės gaidos skambėjo be įtempimo, be tembro deformacijos. Patys balsai nėra stiprūs ir Nerijos gastrolėms bei jų pasisėkimui yra būtina gerų mikrofonų ir tobulo garso įrengimų parūpinimas.

Dainų išpildymas buvo gyvas, neįpuolė į pigius efektus. Sunkesnės dainos, kaip pav. mane sužavėjusi disonansinė sutartinė 'Utkelė, putpelė', sudėtingesni antros dalies kūriniai (tik-tak, upėtakis ir kt.) buvo išpildyti su pasigėrėtinu švarumu.

Mintis derinti skaidres su daina yra puiki, tačiau skaidrės turėtų būti kiek galint aukštesnės kokybės, gal ne tiek romantiškos, kiek išpu-

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANĄ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6753
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6530
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N.Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-5770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6330
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laiškas iš Brazilijos

ŠVENTO PETRO LAIVAS
PLAUKIA Į BRAZILIJĄ...

Klemensas Jūra

Popiežius keliauja...

Švento Petro laivas, retkarčiais baugiai subraškėdamas, vis tebeplaukia į priekį: per Europą, Aziją, šiaurinę Ameriką, vėl — Europą, Afriką ir, pirmąjį kartą Bažnyčios istorijoje, dar šį (birželio) mėnesį nuleis inkarą Brazilijoje.

Manau, kad ir lietuviui skaitytoju bus įdomu (labai suglaustai) pažinti, ką šventasis Tėvas atras šalyje, turinčioje per šimtą milijonų Romos katalikų ir neturinčioje (iki šiol) nei vieno savo šventojo?

Afrikos kraštuose, tarp įvairių sektų ir mažo skaičiaus krikščionių, gražiai, tiesiog — apaštališkai išlaviravo ir humaniškai nutekė net teroristines antikrikščioniškas grupes. Prancūzijoje išpūdingai buvo sutiktas tradicionalistų, kairiųjų progresistų ir labai gausių ateistų. Net komunistų-radikalų vadai pagarbiai jam lenkėsi...

Įdomu pažvelgti, kokias nuotaikas atras labai katalikiškoje Brazilijoje, kur yra net keletas kardinolų, keli šimtai vyskupų ir per 90% bent krikštytų katalikais.

Katalikybė čia yra oficialioji religija, bet nuo pradžios šio amžiaus Bažnyčia atskirta nuo valstybės ir pilną veikimo laisvę turi visos religijos ir įvairiausios sekotos.

Pastarojo dešimtmečio laikotarpyje čia labai ryškus katalikų vadų krypimas į kairę — stipresnis, negu Europoje ar kur kitur...

Ir lietuviai kraipo galvas...

Skaudžiai nemalonius reiškinius, lietuviai, mėgstą pridengti, praeiti tylomis — tarytum jų nebūtų. Kodėl? Ar turime užmerkti akis, kad jau ir mūsų tarpe vis dažniau šmėkščioja rausvos prokomunistinės dvasininkų šmėklos? Šiaurinės Amerikos ir Kanados lietuvių spaudoje matome dar nedrąsias užuominas, nusistebėjimus, kad "mes skelbiame Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas dėl religijos persekiojimo susovietintoje Lietuvoje" ir... laikome normaliu reiškiniu dažnus mūsų sielų ganytojų tenai apsilankymus. Gražu, sveikintina ir miela lankytis tėvelių žemėje, priglauti ašarotą veidą prie savo tėvų kapų (nors retam ir tai yra leidžiama!), bet keista ir visai nesuprantama, kada tenai keliauja dva-

sininkas — Kristaus karyskovotojas prieš Bažnyčios persekiojimą tėvynėje. Mes visada esame atlaidūs saviesiems, todėl ir tuo nesistebėtume, jeigu nebūtų peržengta paprasčiausio lietuviško padarumo riba. Lietuvis dvasininkas, daugelio organizacijų vadas, ugnigū pamokslų sakytojas, nuvykęs į Lietuvą — jis duoda raudonųjų spaudai "interview", išliaupsindamas režimą ir "tikėjimo laisvę", o sugrįžęs giriasi: "...atnašavęs Mišias įvairiose bažnyčiose, niekur nepastebėjęs religijos persekiojimo ir... po neilgo laiko, toksai prelatas vėl tenai nusiskubina "jau ilgesniam pasisvečiavimui". Čia aš nekommentuoju panašių ir gilesnių ir daug skaudesnių faktų, tik — konstatuoju. O dažnas lietuvis mėgina klausti: kodėl?

"Reformuojamos" religinės apeigos

Iš bažnyčių jau pašalintos klausyklos, nors išpažintis dar nėra panaikinta. Šventoji Susitaikymo Duona įduodama rankon, kaip koks menkavertis daiktas, net leidžiama neštis į namus...

Katedros ir bažnyčios pavėrčiamos viešais revoliucionierių lizdais, kuriose daromi prokomunistinės propagandos mitingai. Atrodo, jau pamirštas Kristaus pasakymas: "Mano karalystė ne iš šio pasaulio" (Mat. 17-21). Kristus neleido, kad dangaus angelai jį gelbėtų nuo persekiojimo ir kančių, bet paliko tuos angelų legionus pūsti savo trimitus tik Paskutiniojo Teismo Dieną. Palengva atsisakoma šv. Mergelės garbinimo. Atvirai skelbiama, kad "nekaltybė — prietaras" ir jaunimo santykiavimas nėra nuodėmė, ypačiai jeigu baigiasi vedybomis. Veda ma atvira kova prieš nelygų turto paskirstymą, provokuojant, kurstant ir remiant kraštui labai nuostolingus streikus. Kardinolas televizijoje streikininkus ir agitatorius vadina kuone šventaisiais, už žmonių Teises kankiniais. Įsako pavesiti arkivyskupijų bažnyčias streikininkų mitingams — marksistinei propagandai skleisti. Homilijose, šventų Mišių metu, skelbiamos streikininkų proklamacijos, priešingos dvasiniam susitelkimui...

Tuo pačiu metu popiežius

keliauja per pasaulio šalis, kaip tikrasis Evangelijos skelbėjas, šventojo Petro Vietininkas žemėje. Jis meldžiasi savo lūpas glausdamas prie žemės dulkių. Meldžiasi už visus visų kraštų gyventojus: kaltus ir teisingus. Jis visur skelbia tikrai dvasinę revoliuciją ir ne tokia, kurią šiandien propaguoja purpuru pasipuošę Bažnyčios kaipošiai katalikiškiausioje šalyje — Brazilijoje...

"Progresistai" dvasininkai griežtai atmeta popiežiaus siūlomą dvasinę revoliuciją — sielų kėlimą arčiau Kūrėjo. Jie akiai sekdami Hungsų ir Boffsų propaganda, jungiasi į "sandinistų sindikatus", kursto tik per kruvinas kovas siekti "vargšų išlaisvinimo". Aišku, jie žino, kad tai tik demagogija: vargšų visada buvo ir visada bus, kol žmogus egzistuos žemėje...

Paprastas žmogelis galvoja, kad tikėjimo griovėjai, kaip ir jo reformatoriai — ateina ir viršūnių. Užkrečia, patraukia ir užnuodija mases. Panašūs "vaisiai" tarpsta ir noksta Centralinėje ir Pietinėje Amerikoje.

Ir nauja knyga —

Nauja knyga ieško identiteto tarp Karolio Wojtylos ir kard. Dom Evaristo Arns. Yra populiarus toks anekdotas:

Vienas pilietis per visus sekmadienius ėjo į katedrą dalyvauti mišiose, bet nekreipė dėmesio į apeigas. Kada visi klaupdavo, jis likdavo stovėti, o kada visi dalyviai atsisodavo — jis ramiai sėdėjo.

Kunigui atrodė keista ir netekęs kantrybės jį paklausė:

— Nesistebėkite, kunige, aš nesu katalikas ir netikiu Dievui, — ramiai atsakęs pilietis.

— Tai kodėl tamsta dalyvaui mišiose?

— Todėl, kad ir aš esu prieš valdžią...

Sakoma, kad šitas anekdotas atsirado Lenkijoje, o ir katedra buvo ne S. Paulo, bet Varšuvos.

Šiuo anekdotu pradedama įžymaus antropologijos profesoriaus (Unicamp universiteto) Rubem Cesar Fernandes knyga "A Igreja de Wojtyla — um santuario da Oposicao", šiuo metu leidžiama Brasiliense knygų leidyklos.

Knygoje analizuoja Bažnyčių panašumą tarp Lenkijos ir Brazilijos. Ji labai

Popiežius Jonas Paulius II istorijon įeis kaip keliaujantis popiežius, aplankęs visus penkis kontinentus.

aktuali dabar, kada artėja popiežiaus kelionė į Braziliją. Šiuo metu aktyvėja konservatoriški Bažnyčios sluoksniai, kurie pradeda reikšti savo ofenzivą prieš liberalus Bažnyčios vadovus.

Prof. R. C. Fernandes naudoja tokią teoremą: Lenkijos režimas yra komunistinis, R. K. Bažnyčia — opozicijoje, t. y. katalikybė ten yra antikomunistinė; Brazilijos režimas — kapitalistinis, o R. K. Bažnyčia yra griežtoje opozicijoje. Išvada: Bažnyčios viršūnės (ar bent jų dauguma) solidarizuoja ir talkina komunizmui. Toliau rašo prof. R. C. Fernandes, kad popiežius yra atviras antikomunistas, o S. Paulo kard. Arn, jeigu ir nėra atviras komunistas, bet neabejotinas jų talkininkas. sandarbininkas, kovojantis ranka rankon prieš kapitalistinę Brazilijos valdžią. Toliau autorius plačiai komentuoja S. Bernardo miesto vyskupo Dom Claudio Humes (kuris yra buvęs arti arešto už atvirą talką komunistams ir daręs viešas rinkliavas marksistiniams sąjūdžiams remti) promarksistinę veiklą, kuriai yra priešinga Lenkijos katalikų vadų veikla, nors abeji siekia to paties tikslo: evangelizacijos, teisingumo, laisvės ir žmonių Teisių gerbimo. Lenkų Bažnyčia nori išlaikyti religinį grynumą, o brazilų — liberalizuotą marksistinę katalikybę, kuri pavojingai traukia į aiškia disidenciją. Autorius cituoja Lenkijos vyskupų ir kunigų protestus vyriausybei. (Atviras laiškas Lenkijos vyriausybei

1977. I. 25 d. su 185 dvasininkų parašais, kad pagerintų darbininkų būklę Przemysl Diecezijoje, protestuoja prieš policinius žiaurumus Radome ir Ursus...). Toliau pabrėžiama, kad Krokuvos arkiv. Wojtyla (po išrinkimo popiežiumi) atvirai pareiškęs: "Bažnyčia eina kartu su darbininkija, nevengia darbo ir vargo. Popiežius yra darbo žmonių narys ir visada buvo kartu su darbininkais. Pats esu buvęs darbininkas Zakrzowek akmenų skaldyklose. Borok Falecki ir — vėliau — Novaja Huta liejyklose... Todėl drįstu tvirtinti, kad tik tenai aš pažinau Naują Darbo Evangeliją, kurios tikrai neįmanoma pažinti ir perprasti be tiesioginės atramos į Kristaus Evangeliją..."

Visa tai labai tolima liberalinei Brazilijos katalikybei, kur tik vienoje provincijoje per 300 kunigų yra padavę prašymus leisti sukurti šeimas, o kiti ir tokio leidimo nebelaikia...

(Bus daugiau)

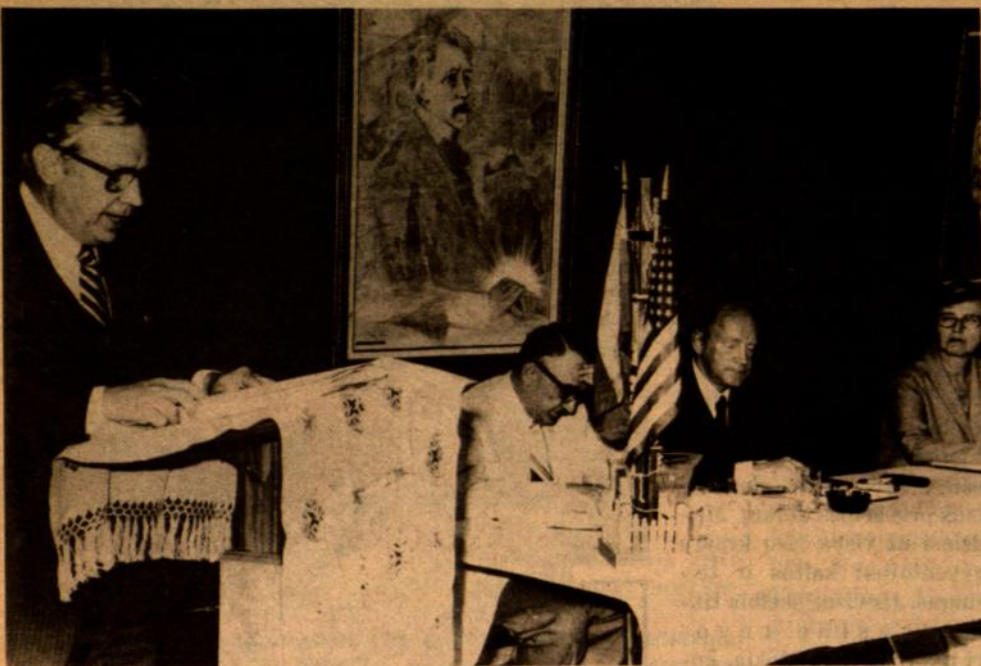
OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
60 bed general hospital, 45 miles
S. W. Minneapolis, Minnesota.
REGISTERED X-RAY
TECHNOLOGIST

and
REGISTERED LABORATORY
TECHNOLOGIST A.S.C.P.
Full time, days & call time
Salary commensurate with experience
& ability. Liberal personnel policies.
Apply call or write to: Director of
Laboratory
QUEEN OF PEACE HOSPITAL
New Prague, Minnesota 56071
612-758-4431

(26-32)

WANTED JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED
TOOL & DIE MAKERS
MACHINE OPERATORS
and
Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance. Wages
and fringe benefits negotiable.
Send resume to:
ALPHA MANUFACTURING CO.
1717 Peoples St.
Columbia, S. C. 29203
803-754-3772

(27-34)

Veiksnių konferencijos New Yorke prezidiumas. Kalba VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, sėdi iš kairės: A. Vakselis, dr. K. Valiūnas ir M. Noreikienė. L. Tamošaičio nuotr.

Veiksnių konferencija New Yorke

Emilija Čekienė

S.m. birželio 21 d. Kultūros Židinyje, Brooklyn, N.Y. įvyko veiksnių konferencija, t.y. Lietuvos Diplomatines Tarnybos, VLIKo, ALTo, BALFo ir kitų lietuvių organizacijų atstovų. Jie susirinko išdiskutuoti, spręsti ir priimti nutarimus Lietuvos okupacijos ir nepriklausomybės klausimų pristatymui 1980 m. lapkričio 11 d. įvyksiančioje Europos Saugumo ir Kooperacijos konferencijoje Madride, Ispanijoje.

Suvažiavimo rengimo pirmininkas A. Vakselis pasveikino LB New Yorko Apygardos vardu ir pakvietė VLIKo pirmininką dr. K. Bobelį atidaryti konferenciją, kuris - apibūdines tos konferencijos tikslą - į prezidiumą pakvietė dr. K. Valiūną pirmininku, A. Vakselį vicepirm. ir M. Noreikienę sekretore. Į nutarimų komisiją buvo pakviesti visų dalyvaujančių veiksnių atstovai: gen. Lietuvos konsulas A. Simutis, VLIKo valdybos vicepirm. dr. K. Jurgėla, ALTo vicepirm. T. Blinstrubas ir BALFo pirm. M. Rudienė.

Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis pasveikino konferenciją šiais žodžiais: 'Esu įgaliotas Lietuvos Diplomatijos Sefo Stasio Lozoraičio atstovauti LD Tarnybą VLIKo sukviestoje veiksnių konferencijoje, o taip pat ir Lietuvos

atstovo Washingtono dr. S. Bačkio. Nuo savęs sveikindamas norėčiau išreikšti džiaugsmą, kad man teko per daugelį metų su VLIKu bendradarbiauti nuo pat pirmųjų jo į New Yorką atsikraustymo dienų, kada išsivystė glaudūs bendradarbiavimo santykiai. Tikiu, jie bus vystomi ir toliau.

Siuo metu vienintelis mūsų kovos ginklas už Lietuvos laisvę - tai išnaudojimas progu belstis į pasaulio sąžinę per tarptautines institucijas. Viena iš tokių progų yra artėjanti Madrido konferencija tikrinimui Helsinkio aktų nuostatų vykdymo. Tad VLIKo ir visų už Lietuvos laisvę kovojančių veiksnių didysis uždavinys ryžtingai veikti, kad Lietuvai padarytoji skriauda būtų atitaisyta.'

VLIKo pirm. dr. K. Bobelis savo pranešime supažindino dalyvius su 1975 m. Helsinkio Akto padarytais nutarimais, iškeldamas jo teigiamas puses. Jis priminė dabartinę JAV politiką Sovietų S-gos atžvilgiu, kurių santykių įtampa lengvina ir Pabaltijo okupaciją, lyginant su Afganistanu, klausimą kelti tarptautiniame forume. Ilgiausiai jis kalbėjo apie pasirošimus Madrido konferencijai, kurioje savo dalyvavimu VLIKas jau yra atlikęs

visą eilę parengiamųjų darbų, kad galėtų kartu su Diplomatine Tarnyba stipriai reprezentuoti Lietuvos bylą.

Dr. D. Krivickas, Žmogaus teisių komiteto pirm., padarė išsamų pranešimą trumpai nušviesdamas dabartinę tarptautinės politikos atmosferą ir galimybes Pabaltijo klausimą viešai iškelti. Tarp kitko pabrėžė, kad nežiūrėdami tarptautinių išpareigojimų sovietai ir toliau laiko pagrindinių laisvių ir teisių apimtį nustatymą vidaus reikalu, kai tuo tarpu vakariečiai tai laiko tarptautiniu reikalu. Be to, jis pažymėjo, kad JAV pozicija ginant žmogaus teises, formaliu tarptautiniu požiūriu, yra labai ribota ir jis paminėjo eilę JAV neratifikuoatų pagrindinių sutarčių, liečiančių žmogaus teises ir laisves. Gal vieninteliu poveikio priemonių tarpė yra tarptautinės opinijos spaudimas, sakė prelegentas. Jis taip pat atkreipė dėmesį, kad katalikų bažnyčios vaidmuo ginant žmogaus teises yra ypatingai svarbus.

ALTo pirm. dr. K. Sidlauskas nušvietė ALTo atliktus Lietuvos laisvinimui darbus praityje, nuosekliai prieidamas prie artėjančios Madrido konferencijos ir pasiūlydamas atliktinų žygių ir pasirošimo metodų.

Ilga pranešimą BALFo pirm. M. Rudienė nušviesdama BALFo, kaip šalpos organizacijos, svarų prisidėjimą prie vispusiškos pagalbos pavergtiems broliams lietuviams. Paminėjo taip pat ir BALFo įnašą į bendrąjį išeivijos rūpestį bei pastangas ir baigė užakcentuodama, jog sovietai nori užgniaužti mūsų brolišką meilę ir kilnius užsimojimus. Jų atsiunčiamoji penktoji kolona šiandien aktyviai veikia mūsų tarpe, dažnai gal nepastebėta, dažnai priimta kaip kultūrinės veiklos apraiška.

Visų kalbėtojų pranešimai buvo išsamiai ir kruopščiai paruošti, atspausdinti ir išdalinti atstovams.

Po pranešimų vyko gyvos diskusijos. Prof. dr. J. Stukas, VLIKo vicepirm., pareiškė, jog lietuvių visomenę neigiamai veikia LB vadų vaikų siuntimas į okupuotą Lietuvą dabar, kada beveik visas pasaulis skelbia to vengti, kada okupantai triumfuoja švėsdami 40 metų sukaktį jų atneštos vergijos mūsų tautai. Taip pat jis priminė, kad ir Vasa-

kenkti mokinių skaičiui ir aukoms. Dalyviai tam pritarė plovimu. A. Juškevičius užgėrė VLIKo dedamas pastangas bei užsimojimus praityje ir dabar, ruošiantis Madrido konferencijai.

Dr. D. Krivickas pabrėžė, jog nei Madridas, nei Jungtinės Tautos nieko neišspręs, svarbiausia veikti viešąją opinią. Jei statom pagrindu religijos laisvę, tai klausimas bendras, nebe vien lietuvių. Buvo eilė paklausimų bei pasisakymų tiek visos auditorijos tiek spaudos konferencijoje. Be jau minėtųjų kalbėjo: P. Ažuolas, dr. K. Jurgėla, kun. A. Stašys, dr. A. Janačienė, J. Audėnas, kun. K. Pugevičius, dr. V. Dargis, J. Giedraitis, S. Lušys ir kt.

J. Valaitis perskaitė nutarimus, kurie bus paskelbti. Išreikšta padėka spaudai ir radio vedėjams. Buvo atvykęs ir SLA pirm. P. Dargis ir sekr. G. Meiliūnienė.

Tenka pažymėti, kad konferencija vyko darnaus bendradarbiavimo dvasioje ir buvo baigta Lietuvos himnu.

ENGINEERS &

SKILLED CRAFTSMEN

Live and Work in
FLORIDA

We are a leading manufacturer of electrical connectors in need of a broad range of technical talents experienced in the mechanical/electromechanical tooling and design fields. Present positions available include:

MANAGER PROJECT ENGINEERING
MANAGER TOOLING ENGINEERING
MANAGER PRODUCT ENGINEERING
SENIOR TOOL & DESIGN ENGINEERS
MECHANICAL ENGINEERS
ALSO EXPERIENCED

TOOL & DIE MAKERS
MOLD MAKERS
MACHINISTS

IF YOU ARE LOOKING FOR A GROWTH OPPORTUNITY IN A CHALLENGING, FAST-MOVING, TECHNICALLY ORIENTED ORGANIZATION WITH EXCELLENT BENEFITS AND ADVANCEMENT OPPORTUNITIES, SEND YOUR RESUME OR CALL:

Personnel Operations

**HOLLINGSWORTH SOLDERLESS
TERMINAL COMPANY**

700 N. W. 57th Place

Ft. Lauderdale, Florida 33309

(305) 772-7660

an equal opportunity employer m/f

(25-28)

HEATING

LICENSED CONTRACTOR

NEED LINCENSED CONTRACTOR TO DO
SINGLE FAMILY RESIDENTIAL HEATING.

CONTAC 419-531-5518 MON. THRU FRI. 9-5

 Ryan Homes, Inc.

EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER M/F

(17-21)

FLORIDA

Florida's General Development Corp. is looking for sales people from all ethnic groups, we offer a very successful training program, — retirement program, — hospitalization — insurance, — and stock purchase plan. Top home-site commission (8%) and top housing commission (3%).

If you have a realstate license call me.

BILL GRESHAM

215-245-7508

OUT OF TOWN CALL COLLECT FOR CONFIDENTIAL INTERVIEW.

THIS IS OUR BEST YEAR YET. FIRST QUARTER SALES OVER \$3 MILLION IN HOME SITES AND OVER 24 MILLION IN HOUSING.

JOIN A VERY SUCCESSFUL CORPORATION NOW

(23-25)

Veiksnių konferencijos New Yorke: dalyviai. Iš kairės į dešinę sėdi: A. Vakselis, dr. K. Bobelis, dr. K. Valiūnas, Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, M. Rudienė, dr. K. Sidlauskas, kun. A. Stašys ir dr. D. Krivickas. L. Tamošaičio nuotr.

Clevelando lituanistinė mokykla baigė 23-sius metus

Gražų birželio 1-mos dienos sekmadienio rytą mokiniai rinkosi į DMNP parapijos salę, iš kur skyriais su savo mokytojais išsiričiau vyko prie žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo. Tautinę vėliavą nešė abiturientas Jonas Bankaitis. Vėliavos palydą sudarė tautiniais rūbais pasipuošusios Vilija Banionytė ir Sigutė Bankaitytė.

Prie paminklo abiturientai padėjo gėlių puokštę, kur Paulius Staniškis priminė žuvusiųjų kovą už tėvynės laisvę. Nuo paminklo vyko visi į bažnyčią. Mišias atnašavo kleb. kun. G. Kijauskas, S. J. Pamoksle pagyrė pasiryžėlius mokinius, kurie šeštadienius pašvenčia mokydamiesi gimtosios kalbos, o abiturientams palinkėjo niekad nesustoti ir vis siekti mokslo ir būti pavyzdžiu kitiems.

Aukos procesioj gėles nešė Aleksandra Kudukytė ir Kristina Motiejūnaitė. Tippingą lietuvių sodybos namelį nešė Audrius Bankaitis. Kitos dalyvės buvo "Nerijos" ansamblio narės, nes tą dieną šv. mišios buvo aukojamos už jų sėkmingą kelionę į Pietų Ameriką.

Po pamaldų mokiniai, tėveliai ir svečiai rinkosi į salę. Mokyklos direktorė, Vida Bučmienė pakvietė visus sugiedoti tautos himną. Prezidiuman pakvietė parapijos kleboną kun. G. Kijauską, S. J., LB Clevelando

Apylinkės pirm. Jurgį Malskį, skaitymo varžybų mecenatus bei LB švietimo reikalams atstovą Br. ir A. Gražulius, LB Ohio Apygardos pirm. dr. Antaną Butkų, Tėvų Komiteto pirm. Joną Šiupinį, mokyklos mecenatą Joną Balbotą ir egzaminų komisijos protokolo sekr. mkt. Oną Žilinskiene.

Invokaciją sukalbėjo kleb. kun. G. Kijauskas, S. J. Mokyklos direktorė Vida Bučmienė pasveikino visus atsilankiusius ir pasidžiaugė, kad lit. mokykla jau baigia 23-sius mokslo metus.

Šiais mokslo metais mokyklą lankė 120 mokinių ir su jais dirbo 19 mokytojų. Priminė taip pat kasmokykloje dėstoma, ko reikalaujama, kiek ir kokių turėta parengimų, minėjimų ir t.t. Išreiškė padėką parapijos klebonui kun. G. Kijauskui, S. J., už mokyklos globą, kuris taip pat yra ir šios mokyklos kapelionas. Tėvų komitetui už nuoširdų bendradarbiavimą, Lietuvių Bendruomenei už suteiktas dovanas, p.p. A. B. Gražuliams, kurie jau eilę metų pinigine premija skatina mokinių knygų skaitymo varžybas. Taip pat išreiškė padėką ir Jonui Balbotui, kuris nepaprastai jautrus lietuviškiems reikalams, o ypač lit. mokyklai.

Tėvų komiteto pirm. Jonas Šiupinys padėkojo klebonui už patalpas, direktoriui ir mokytojams už darbą,

Šv. Kazimiero lit. mokyklos Clevelande mokslo metų užbaigime prie žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo kalba abiturientas Paulius Staniškis.

o mokiniams už lankymą mokyklos. Kvietė tėvus kreipti daugiau dėmesio į šią mokyklą ir savanoriais stoti į komitetą.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais geriausius mokinius, kurie per metus gerai mokėsi ir visad buvo pavyzdgingi LB Clevelando Apylinkės pirm. Jurgis Malskis sveikino pabrėždamas, jog malonu matyti tiek daug jaunuolių, nuo mažiausio iki didžiausio, kurie sparčiai mokėsi lietuvių kalbos ir nepatingėjo anksti keltis, todėl LB juos įvertindama skiria dovanas knygomis, o darbštiems skyrė tėvų komitetą. Vaikų Darželio mokiniai visi be išimties noriai lankė darželį, dainavo, žaidė, todėl visi vienodai buvo apdovanoti nauja, gražia knygele "Tuliukas".

Iš geriausių mokinių pagal skyrius dovanas kny-

gomis gavo šie mokiniai: spec. kl. — Kristina Biliūnaitė, Viktorija Burdett, Astra Delvigaitė;

1 sk. — Rima Ješmantaitė, Vidas Barzdukas, Tadas Lišauskas;

2 sk. — Kristina Kasulaitytė, Rimas Šliažas, Andrius Penkauskas;

3 sk. — Danius Šilgalis, Kristina Motiejūnaitė, Vytas Zorska;

4 sk. — Rimas Biliūnas, Rima Žiedonytė, Aida Bublytė, Jūlytė Minkūnaitė;

5 sk. — Diana Staniškytė, Audrius Bankaitis, Ina Šilgalytė;

6 sk. — Jūlytė Gelažytė, Audrė Apanavičiūtė, Saulius Muliolis;

7 sk. — Auksė Bankaitytė, Paulius Tallat-Kelpša, Linas Biliūnas;

8 sk. — Dalia Kašubaitė, Lana Vyšnionytė, Daina Mataitė;

9 sk. — Vincas Staniškis,

Saulius Bankaitis, Ingrida Nasvytytė;

10 sk. — Vida Kašubaitė, Jonas Muliolis, Edas Čepulis;

11 sk. — Sigutė Bankaitytė, Vilija Ramūnaitė, Lina Žiedonytė;

12 sk. — Jonas Bankaitis.

Tėvų komiteto dovanas už ypatingą darbštumą gavo šie mokiniai: Juozas Natkevičius, Antanas Šiupinys, Andrius Dunduras, Jonas Natkevičius, Andrėja Jakulytė, Lilė Gelažytė, Vija Bublytė, Darius Minkūnas.

Knygų skaitymo varžybose dalyvavo 69 mokiniai. Jie perskaitė 317 knygų, 24355 puslapius. Sekantys mokiniai laimėjo skaitymo varžybas: Penkauskaitė Rita, Ješmantaitė Rima, Tallat-Kelpšaitė Danutė, Kasulaitytė Kristina, Šliažas Rimas, Bartkutė Julija, Šilgalis Danius, Zorska Vytas, (Nukelta į 12 psl.)

(9)

Vyt. Alantas

GELMIŲ BALSAI

Novelė

Aš laikiau tave išmaningu vyru ir tariau tu suprasiaš, kodėl aš pasiilgiau taip, o ne kitaip, bet, matyt, būsiu apsirikiusi. Aš neslėpiau nuo tavęs savo siekių, o kaip tu į tai pažiūrėjai? Išjuokei ir suniekinai mane. Tada aš nutariau bėgti.

— Ir pabėgai: išmainei į savo negyvas drobes mane ir mūsų vaiką, — jis žiūrėjo į ją su patyčia.

Tas jo pašaipus tonas ir išdidi laikysena pagaliau ją išvedė iš kantrybės, ir ji pasakė jam tai, ką tarėsi turinti pasakyti:

— O ką tu padarei iš savo gyvenimo? Aš žiūriu į tą moterį, su kuria tu anuomet šokai diske prieš susitikdamas su manimi: tu ir iš manęs būtum padaręs tokią kutvailą ir apkrovęs vaikais. Aš gelbėjau ne tik savo meną, bet ir bėgau nuo tavo man siūlomos laimės. Tu užsidėjai ant galvos aureolę ir tari esi didelis autoritetas diktuoti kitiems receptus, kaip

jie turį būti laimingi, o ar jie bus laimingi, ar pagal tavo pavyzdį pasidarys sugriuvėliai ir valkatos, ar tau kada skaudėjo galvą? Neriesk per aukštai nosies ir nemanyk, kad pasaulis tik pagal tavo diktantą turi tvarkytis. Aš tave tikrai mylėjau: tai nebuvo tik mano atostogų kaprizas, kaip tu sakai, tai buvo mano pirmoji didelė meilė, bet tu to nesupratai...

Alkis sėdėjo nuleidęs galvą, lyg suglumęs ir pasimetęs: jis nelaukė tokio kieto atkirčio iš nuolaidžios, malonios merginos, kurią pažinojo kitados.

Natalė nė nepastebėjo, kai grįžo moteris su vaikais.

— Susipažink: ji garsi dailininkė, mano sena pažįstama, — Alkis pasakė pusiau juokom nesikeldamas nuo žemės. — O čia mano žmona, — jis atsigrėžė į Natalę.

Moteris su vaiku ant rankų tylėjo sukančius dantis ir spoksojo į dailininkę pilnomis ne-

apykantos, baimės ir pavydo akimis. Visi žiūrėjo į Natalę, kaip į įsibrovėlę, net ir mažylis pravirko. Ji dar kartą įdėmiai apmetė akimis Alkio žmoną ir jai dingtelėjo ją matant savo pačios paveikslą, jei būtų ištėkėjusi už to vyro. Ir ji matė, kad ta bobšė vis labiau širsta ir rengiasi pakelti skandalą, jei ji ilgiau pasiliks su jais. Natalė paskubon grįžo į savo vietą, susirinko daiktus ir nuėjo pajūriu atgal, jausdama Alkio ir jo žmonos žvilgsnius ant savo nugaros.

Grįžusi į motelį, ji metė daiktus, išgėrė didelį stiklą degtinės ir su cigarete dantyse griuvo ant sofos. Jos pirmoji mintis buvo: susidėti daiktus ir tučtuojau grįžti į miestą, bet staiga ją lyg ir prajuokino kita mintis:

— Atseit, aš ir vėl bėgsiu nuo jo! — Natalė mėgino šyptelėti, bet lūpas iškreipė kažkokia neaiški grimasa. — O galų gale kur aš pabėgsiu nuo savęs?

Jauną moterį apėmė nuovargis ir kažkokia gili nejauta. Ji užsimerkė ir jai pasivaideno ją plaukiojant kažkokiose ūkanose — visur buvo tuščia, rūškana ir tylu. Kažkur dingo jos vizių, polėkiai ir troškimai, tarsi juodas angelas būtų uždegęs savo sparnu jos spalvingą gyvenimą.

— Mano darbai pagimdyti per prievartą! — staiga Natalė prisiminė Alkio žodžius ir jai užėmė žadą apmaudas. — Jis neturėjo taip sakyti, jis joks kritikas ir nieko neišmano apie meną! Žinovai labai teigiamai vertina mano kūrybą. Niekas lig šiol neminėjo ją gimdant negyvus kūrinus. Iš mano kūrybos niekas negalėjo išskaityti mano praeities, bet jis žino, ir aš žinau, kad, jauna būdama, užgniaučiau kažkokį akordą, kuris mano darbas falšyvas, atsiduoda lavonine...

(Bus daugiau)

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

ŽURNALISTŲ KULTŪRINĖ POPIETĖ

L. Ž. S-gos Detroito skyriaus žurnalistai liepos 13 d. 12 val. Pilėnų stovykloje rengia Kultūrinę popietę. Kalbės: Stasys Garliauskas — elektroninė žurnalistika, Balys Gražulis — žurnalistinis objektyvumas ir akt. Karolis Balys padeklamuos eiluotą poemėlę — žasies skundas.

Valgiais ir gėrimais rūpinasi "Švyturio" kuopos

Clevelando lituanistinė mokykla

(Atkelta iš 11 psl.)

Gelažytė Nida, Bublytė Aida, Ziedonytė Rima, Biliūnas Rimas, Bankaitis Audrius, Bublytė Rama, šilgalytė Ina, Geležytė Jūlytė, Bublytė Vija, Bankaitytė Auksė, Biliūnas Linas, Marcinkevičiūtė Nida, Mataitė Daina, Bublys Tauras, Bankaitis Saulius, Balčiūnas Ramūnas, Kašubaitė Vida, Bankaitytė Sigutė, Ramūnaitė Vilija, Bankaitis Jonas.

Aukštesniąją mokyklą (12-tą skyrių) šiais metais baigė Jonas Bankaitis ir Paulius Staniškis. LB Ohio Apygardos pirm. dr. A. Butkus sveikino šv. Kazimiero lit. mokyklą, jos mokytojus ir pastebėjo, kad ši mokykla yra viena iš pavyzdgingiausių. Po to sekė atestatų ir dovanų įteikimas abiturientams.

Klasės auklėtoja direkt. Vida Bučmienė sveikino abiturientus ištesėjus 12 metų kruopštaus darbo ir ryžtingai baigusius mokyklą, linkėdama įgytas žinias neužmiršti ir jas vis papildyti. Abiturientų atstovas Jonas Bankaitis gražiai ir jautriai kreipėsi į prezidiumą, mokytojus, tėvus ir svečius primindamas, jog "pamažu supratom, kad lietuviškumas yra didelė mūsų tėvelių vertybė. Šią vertybę ir šeimoje ir įvairiais kitais būdais jie stengėsi mums perduoti. Lietuviškoji mokykla bandė mums padėti gimtąją kalbą branginti ir ją geriau išmokyti."

Toliau mokyklos direktorė pastebėjo, jog vasaros metu veiks mokyklos knygynas ir mokiniai galės tuo pasinaudoti. Norint gauti knygas reikia iš anksto susitarti su knygyno vedėja T. Beržinskiene. Taip pat palinkėjo mokiniams malonių atostogų ir akto užbaigimui kvietė visus sugiedoti "Lietuva Brangi".

Po to visi buvo pakviesti į svetainę, kur Tėvų Komitetas buvo paruošęs vaišes. (ss)

šaulės ir šauliai. Visi Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami atvykti į žurnalistų kultūrinę popietę ir linksmai praleisti vasaros dieną "Pilėnuose".

A. A. TOMAS ČIUNKA

Birželio 15 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė L. K. kūrėjas-savanoris Tomas Čiunka sulaukęs 82 metus. Buvo gimęs 1898 m. kovo 8 d. Darbėnuose, Žemaitijoje. Amerikoje gyvendamas priklausė: Ramovėnams, St. Butkaus šaulių kuopai, Lietuvių Namų draugijai ir buvo vienas iš jų steigėjų; ir Dariaus-Girėno klubui. Dideliame nuilūdime liko: žmona Bronė, 3 dukterys: Aldona, žentas dr. Raimundas Čerskai, Antanina, žentas John Hancock ir Viktorija Burneikienė, 3 anūkai: Aleksas, Vincas ir Paulius Burneikiai, Montrealyje 2 sesers dukterys: Danutė Smilgevičienė su vyru Kazimieru ir šeima ir Gražina Daukšienė su vyru Kaziu ir šeima; New Jersey giminingos seserys Vitkauskaitės, giminės lietuvoje ir pažįstami.

Atsisveikinimas įvyko Schnaid koplyčioje. Rožinį sukalbėjo šv. Antana parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Atsisveikino: Kazimieras Daugvydas — L. K. kūrėjų-savanorių vardu, Stasys Šimoliūnas — Ramovėnų, N. Udrys — LB Detroito apylinkės, Jonas Gaižutis — Lietuvių Namų draugijos ir Vincas Tamošiūnas — St. Butkaus šaulių kuopos vardu. Sugiedotas Lietuvos Himnas. Palaidotas birželio 18 d. Holy Sepulchre kapinėse po atlaikytų Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje gedulingų pamaldų. Pamaldas už jo sielą atnašavo: kun. Alfonsas Babonas, kun. Viktoras Kriščiūnevičius ir Dominikas Lengvinas. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Jolanda Zaporackienė.

NEGALINTIEMS ATSIKVIESTI IŠ LIETUVOS

Helsinkio komisija Washington, kuriai vadovauja kongresmanas Dante B. Fascell, norėdama papildyti savo sąrašus prieš Madrido konferenciją, prašo informacijų, liečiančių asmenis, kuriems neduodamas leidimas atvykti apsilankymui ar nuolatiniam apsigyvenimui JAV-se.

Prašoma kuo greičiau pranešti:

1. Negaunančių leidimo iš Lietuvos išvažiuoti pavardės.
2. Giminytę su iškvietais.
3. Kodėl norima atkviesti (išskirtos šeimos, vedyboms, apsilankymui ar pan.).
4. Adresas Lietuvoje.
5. Kada pirmą kartą norintis atvažiuoti padavė prašymą Lietuvoje.

6. Kada paskutinį kartą buvo atsakyta neigiamai.

7. Kiek kartų prašymas buvo atmestas.

8. Vardas ir adresas kviečiančio atvažiuoti.

Reikia atsakyti į visus šiuos klausimus ir pranešti raštu ar telefonu Amerikos Lietuvių Tarybai, 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629, (312) 778-6900. Informacijos bus įtrauktos į bendrą Helsinkio komisijos sąrašą ir naudojamos Madrido konferencijoje. (ALT)

IMMEDIATE OPENINGS FOR REGISTERED NURSES

AND
LICENSED VOCATIONAL NURSES
to work and live in a small congenial community & hospital. For all shifts. Benefits include, paid vacation, and sick leave, paid insurance plan, 6 holidays, and longevity pay, plus one meal on duty. Apply call or write to Director of Nurses.

EDWARDS COUNTY MEMORIAL
HOSPITAL
P. O. Box 38
Rock Springs, Texas 78860
312-683-2315 (22-31)

MACHINE SHOP SUPERVISION

EXPERIENCED SUPERVISION IN A PRODUCTION ORIENTED JOB SHOP IN MILLING, DRILLING AND TURNING. EXCELLENT SALARY AND BENEFIT PACKAGE.

SEND RESUME TO:

CROMPTON & KNOWLES
CORP.

Rt. 8 Box 215 B

Burlington, N. C. 27215

Equal Opportunity Employer (27-30)

KELIONĖ LAIVU PO KARIBŲ JŪROS SALAS,

gruodžio mėn. 7 d. — 1 savaitę.

Rengia

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ,
JAUNIMO SĄJUNGA IR LIETUVIŲ
GYDYTOJŲ SĄJUNGA.

Aplankys: NASSAU, SAN JUAN ir ST. THOMAS.

Pasidžiausite saulute žiemos metu, atsipalaiduosite nuo pilkos kasdienybės, turėsite neužmirštas atostogas!

Galima prisijungti iš visų Amerikos ir Kanados miestų! Skubėkite registruotis — vietų skaičius ribotas.

Užsiregistruavę dabar, turės geresnį patogesnių kambarių pasirinkimą.

Dėl kainų ir kitų informacijų kreiptis:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Telephone: (312) 238-9787

(27-29)

1980 METŲ KELIONĖS I LIETUVĄ

LIETUVA IR LENKIJA: 11 dienų — rugsėjo 2-12; spalio 13-23: 6 dienos, 6 naktys Vilniuje, 2 dienos, 1 naktis Varšuvoje, 1 naktis Frankfurte \$1,049

LIETUVA IR LENKIJA: 12 dienų — rugpjūčio 11-22: 6 dienos, 6 naktys Vilniuje, 3 dienos, 2 naktys Varšuvoje, 1 naktis Frankfurte \$1,099

LIETUVA IR RUSIJA: 10 dienų — rugsėjo 17-26: 6 dienos, 5 naktys Vilniuje, 2 naktys, 1 diena Maskvoje, 1 naktis Frankfurte .....\$1,049.

Kainos bazuojamos pagal išskridimą iš Bostono ir New Yorko. Kaina pakyla skrendant iš kitų miestų.

Rezervacijos ir informacijos reikalais kreiptis:

BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MA 02168
(617)-969-1190

Daromi giminių iškviatimo dokumentai.

IMMEDIATE OPENING

FOR METAL FABRICATING AND
TOOLING ENGINEER

We are in need of an individual thoroughly familiar with the designing and fabrication of sheet metal products for our Metal Furniture Factory. Some tool and fixture design and plant layout experience would also be involved. Duties would also include training and supervising engineering drafting section of 6-8 individuals.

This is a Michigan Civil Service position located in Jackson, Michigan. Excellent fringe and retirement benefits.

Salary range \$16,140 to \$19,627 per year.

Send resume of personal and work history. Letter must be postmarked not later than June 13, 1980.

MINORITIES ARE
ENCOURAGED TO APPLY

MICHIGAN STATE INDUSTRIES
4000 COOPER STREET
JACKSON, MICHIGAN 49201

(23-32)

TOOLMAKERS (1st Shift)

N/C OPERATORS (2nd Shift)

Minimum 7 yrs. experience. Must possess own tools. Competitive wage and benefit package. 10% 2nd shift bonus. Convenient location with parking. For application and information call 523-6020.

GENERAL ELECTRIC

1751 E. 23rd St.
Cleveland, OH 44114

Equal Opportunity Affirmative Action Employer M/F

IŠPARDAVIMAS

nuo birželio 24 iki liepos 10
ATVYKĘ Į CHICAGĄ, BŪTINAI
PASINAUDOKITE PROGA

**PUIKIAUSIUS
KAILIUS**
rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANĄ
BURŠTEINĄ**

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitorių įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

JAGENBERG

NEEDS 1ST CLASS SKILLED HELP
FOR 1ST & 2ND SHIFTS.

WE ARE LOOKING for people for our new plant in Enfield, Connecticut. We have openings in the following areas:

SHEET METAL WORKER, 3-5 years experience.
ENGINE & TURRET LATHE OPERATOR, five years experience.
HORIZONTAL BORING MILL OPERATOR, 5-8 years experience.
CUT-OFF SAW OPERATOR, 1 year experience.

Complete fringe benefit package if you are interested and qualified please send your resume or apply to:

JAGENBERG INC.

P. O. BOX 188, FRESHWATER BLVD.
ENFIELD, CT. 06082

An Equal Opportunity Employer

(26-32)

Bostono lietuviai

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Baisiojo birželio išvežimų minėjimas Bostone įvyko birželio 14 d. Pradėtas šv. Mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje

Po pamaldų vyko minėjimas - akademija parapijos salėje. Atidarydamas minėjimą LB Bostono apyl. pirm. inž. Aloyzas Astravas prisiminė Lietuvos okupaciją, tautos genocidą, partizanų kovas, tautos kankinius ir jų sudėtas ant tautos aukuro aukas. Parapijos kleb. kun. A. Kontautas sukalbėjo maldą.

Pagrindinis kalbėtojas LB tarybos pirm. inž. Vytautas Izbičkas kalbėjo kaip sovietų tūkstančiai išklerusių tankų ir masės apskurusių Sovietų Rusijos karių užplūdo Lietuvą ir ją okupavo. Be to, atsiradę ir iš pačių lietuvių saujalė išdavikų, kurie padėjo okupantui. Paskaitė iš Sibiro lietuvių maldaknygės. Toliau kalbėjo, kaip lietuviai išgelbėjo vakarų Europos kultūrą nuo totorių, kiek Lietuva iškentėjo per okupacijas. Tačiau negalima pasiduoti fatalizmui. Mes išeiviai esame pavergtos lietuvių tautos balsas. Tas balsas privalo būti girdimas per visą pasaulį. Privalome įpūsti liepsną į blėstantį tautos žiburį. Šiandien esame geresnė padėty nei prieš 200 metų. Tada buvo Basanavičiai, Kudirkos, Maironiai. Šiandien yra daugiau, kurie neša ir skelbia tą šviesą. Visa tauta gerbs tuos visus nežinomus kankinius, kurie aukojosi, aukojasi ir žūsta už tėvų žemės laisvę.

Tik mes patys tarpusavy privalome vienybės, o ne skaldymosi. Tikslas visiems yra tas pats — Lietuva. Tas turi nugalėti kai kuriuos pasitaikančius skirtumus. Nesantaika yra okupanto sėjama sėkla. O turi būti meilė lietuviui lietuviui. Skirti daugiau dėmesio jaunajai kartai, kad jos neprarastume mūsų tautos darbams.

JAV LB tarybos pirm. inž. Vytauto Izbičko

kalba buvo labai reali, pozityvi ir paskatinanti dirbti vieningai tam pačiam tikslui — Lietuvos laisvei.

Mass. gubernatoriaus Edward J. King proklamacija, išleista šia proga, perskaitė inž. Algis Zikas. Proklamacijoje gubernatorius rašo apie visų trijų Pabaltijo valstybių okupaciją, kad jos buvusios modernios respublikos, kad JAV nepripažino ir nepripažins Sovietų okupacijos. Birželio 14 d. gubernatorius skelbia kaip Freedom Day.

Meninėj daly aktorė-režisė Aleksandra Gustaitienė iš širdies kylančiais žodžiais paskaitė Sibiro tremtinių poeziją, eilėraštį iš Lietuvos, be to, Aisčio ir kitų poetų eilėraščius. Gustaitienės skaitymas-deklamacija visada paliečia giliai žmogaus jausmus ir širdį.

Jauna solistė, Naujosios Anglijos konservatorijos studentė Marytė Bizinkauskaitė, akomp. prof. Jeronimui Kačinskui, padainavo: Lopšinė — Šimkaus, Ko vėjai pūčia — Stankūno, Mano gimtinė — Kačanausko ir Kur bakūzė samanota. Marytė Bizinkauskaitė jau eilę kartų girdėta dainuojant įvairiuose lietuvių renginiuose. Jos balsas yra labai gražus ir stiprus. O šiame minėjime bažnyčioje ir salėje ji parodė, kad ji tikrai kopja į meno žvaigždynus. Ji yra gimusi ir augusi Amerikoje. Ir jos tėveliai yra gime čia. Nors ji taria lietuviškai gana gražiai, bet pora žodžių buvo skirtingi. Reikėtų atkreipti į tai dėmesį. Tai nėra kritika, o tik nuoširdus patarimas.

Šį minėjimą rengė LB Bostono apylinkė, o pravedė labai gražiai pirm. inž. Aloyzas Astravas. Savo baigiamajam žodyje jis pasigedo kai kurių mūsų žymesnių veikėjų. Tačiau susirinkimas buvo gausus ir labai gražiai prarastas. Naujas LB pirmininkas A. Astravas duoda vilčių, kad Bostono lietuvių veikla ir toliau netils, o vis labiau bus girdima.

Po visos programos buvo vaišės, kurias parengė Jo-

no Vanagaičio šaulių kuopos narės, vadovaujamos Elenos Valiukonienės, Ona Merkienė, Pranė Milerienė, Ona Mučinskienė, Milda Norkūnienė, Birutė Šakenienė, Anita Šležienė ir Veronika Tumienė. Jos ne tik dirbo, bet ir paaukojo visus maisto produktus šiam parengimui.

RAMŪNAS IVAŠKA SU APDOVANOJIMAIS BAIGĖ LATIN ACADEMY

Ramūnas Antanas Ivaska, birželio mėn. 12 d. baigė Boston Latin Academy labai gerai. Jis buvo priimtas į National Honor Society, išrinktas baigiamosios klasės pirmininku ir mokslo baigimo metu mokinių vardu pasakė kalbą.

Už pasižymėjimą matematikoje Ramūnas gavo Kimball Ingalls Award — piniginę dovaną, už pasižymėjimą lotynų kalboje — Mary C. McMackin Award — piniginę dovaną ir už pasižymėjimą bendrai mokslu gavo Franklino sidabrinį medalį, kuris buvo įteiktas kaip geriausiajam berniukui ir mergaitei.

Ramūnas buvo šachmatų ir lauko teniso komandų kapitonas, o taip pat žaidė futbolo (soccer) ir krepšinio komandose. Šoko tautinius šokių tautinių šokių sambūrų. Be to, kas sekma dieną su broliu Dariumi šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone per šv. Mišias patarnaudavo kunigui ir skaitė maldas.

Sekančiais metais Ramūnas eis į Northeastern universitetą, kur studijuos mechaninę inžineriją.

Ramūno tėvelis Rymantas Ivaska yra advokatas ir National Guard pulkininkas, o mamytė Dalia yra chemikė ir dėsto aukštesniojo mokykloje. Sesuo Nijolė yra baigusi Bostono kolegiją ir dabar dar tęsia studijas Chicagoje, brolis Darius studijuoja Bostono kolegijoje, o jaunesnioji sesutė Dalia lanko Latin mokyklą.

Tai labai lietuviška šeima, o Ramūnas labai gražiai kalba lietuviškai, nors jo tėvelis yra gimęs ir augęs Bostone.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKIJA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

"Amber Holidays"

1980 M. ESKKURSIJOS I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO
MASKVA/VILNIUS:

Dar yra vietų šiose grupėse

Rugpjūčio 7 — \$ 999.00	Rugsėjo 17 — \$ 899.00
Rugpjūčio 13 — \$1199.00	Rugsėjo 24 — \$ 899.00
(su Ryga)	Spalio 8 — \$ 879.00
Rugpjūčio 28 — \$ 999.00	Gruodžio 26 — \$ 779.00

Registruokitės iš anksto —

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos atostogoms,
tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas
yra tik \$40.00.

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Brangiai motinai mirus,

DR. VYTAUTUI DARGIUI

ir šeimai reiškiamas kuo nuoširdžiausią užuo-
jautą

Modestų šeimos

A. A.

ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrui JUOZUI, dukroms, sesutei
ir broliams, o taip pat jų artimiesiems nuo-
širdžią užuojautą reiškiamas ir liūdime

Jurkūnai

A. A.

ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrui JUOZUI, dukroms BIRUTEI
ir EGLEI su šeimomis, seseriai BIRUTEI
SMETONIENEI su vaikais, broliams dr. AL-
GIRDUI ir inž. PIJUI JAUNUČIUI NASVY-
ČIAMS su šeimomis ir artimiesiems reiškia
giliają užuojautą ir kartu liūdi

Ona Navasaitienė

A. A.

Mielai

A L D O N A I

mirus, liūdime su vyru JUOZU, dukterimis bei
visais giminėmis

VYTENIS IR LIUDA

NAUJAS ŠOKIŲ ORKESTRAS

Clevelande susiorganiza-
vo naujas šokių orkestras,
kuriame iš 4 asmenų groja
3 lietuviai. Orkestro vado-
vas Danielius Gendrikas,
baigęs Ohio valst. univer-
sitete muzikos fakultetą.

Orkestras savo repertua-
re turi visokių melodijų,
jų tarpe ir lietuviškų.

Organizacijos ar asmenys
norintieji pasikviesti orkes-
trą savo parengimams, pra-
šom skambinti D. Gendrikui
po 5 v. v. tel. 531-9478.

• APDRAUDOS reikalais
geriausius patarnavimus
gausite kreipdamiesi į Z.
Obelenį, tel. 531-2211.

• PATRIA prekybos na-
muose, 794 E. 185 St., Cle-
velande, yra didelis pasirinkimas
vietinių ir importuotų maisto produktų,
įvairių skanumynų, lietuviškos juo-
dos duonos, o dovanų sky-
riuje yra gintaro, plokštel-
ių, audinių, knygų ir lietu-
viškų sveikinimo kortelių.
Prašome atsilankyti. Telef.
531-6720.

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašo-
me kreiptis į ČIPKUS
REALTY, 31715 Vine St.,
Willowick, Ohio 44094. Tel.
943-0910.

HOUSE FOR SALE

19801 Kewane, off East
185 St. Six rooms single,
large lot, trees, 39,900.

GEORGE KNAUS

Realtor

481-9300

819 East 185 St.

• This bakery shop is
looking for a professional
baker, who is willing to
work to make lot of money.
Present owner of 25 years
is retired. Including Bldg
and equipment and retail
store 59,000.

STAN HOMA,

Realty Inc.

883-7990

4975 Turner Rd.

(17-18)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED THERAPISTS

M. R. residential facilities thru out
Texas have needs O. T.s, P. T.s, and
Speech Therapists. This is a good
opportunity to gain experience in
your chosen field.

FOR INFORMATION, CONTACT
JUDY THOMPSON

(713) 627-2700

Equal Opportunity Employer M/F
(23-27)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

3-11 & 11-7 Shift
with geriatric experience. Excellent
starting salary. Differential for eve-
ning & night shift. Also

ADMISSION CLERK

Salary commensurate with experience
and ability. Liberal Personnel Policies
& fringe benefits. Apply call or send
resume to Administrator

TRINITY LAKES INC.

101 TRINITY LAKE DRIVE

SUN CITY CENTER, FLA

813-634-3347

(24-28)

Kūrėjui-savanoriui

T O M U I Č I U N K A I

mirus, jo žmonai BRONEI, dukroms VIK-
TORIJAI, ANTANINAI ir ALDONAI ir jų
šeimoms gilią užuojautą reiškiamas

Kūrėjų-Savanorių, Ramovėnų
ir D.L.K. Birutės Draugijos
Detroito Skyrių Valdybos ir
nariai

A. A.

JULIUI STANIŠKIUI

mirus, jo sūnui, ilgamečiui Clevelando Vyrų

Okteto nariui, DŽIUGUI STANIŠKIUI ir jo

šeimai gilią užuojautą reiškia

Clevelando Vyrų Oktetas

Brangiai ir Mielai

ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, Jos vyrui JUOZUI, dukroms, seseriai,
broliams su šeimomis ir kitiems artimiesiems
giliają užuojautą reiškiamas ir kartu liūdime

Bronė Tamošaitienė
su šeima

A. A.

ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrą JUOZĄ, dukras, seserį, bro-
lius ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame
ir kartu liūdime

Stasys Barzdukas

Ona ir Vacys Kavaliūnai

Janina ir Valdas Ramūnai

Marytė ir Vaclovas Valiai

Savanoriui-kūrėjui

VLADUI BAJALIUI

iškeliavus amžinybėn, mūsų skyriaus narius

HENRIKĄ ir ADELĘ BAJALIUS nuošir-

džiai užjaučiame

ALT S-gos Los Angeles
Skyrius

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Audra Gedrytė Kiwanis Klubas suruoštamie konkursuose buvo išrinkta iš trylikos kandidatų "Miss Richmond Hts." Kiekviena kandidatė buvo apklausinėta keturių Kiwanis Klubas komisijos narių. Audra lanko Richmond Hts. gimnazijos dvyliką klasę, pasižymi moksle ir yra įrašyta "honor roll", dalyvauja Grandinėleje ir yra žaibo sporto klubo narė. Laimėtoja buvo apdovanota gėlėmis, auksine grandine ir \$100.00 Savings Bond.

• Dr. Danielius Degėsys, Vilties Draugijos pirmininkas, liepos 1 d. išvyko atostogų į Cape Cod, Mass. Į Clevelandą grįš rugpiūčio 15 d.

• J. Balbatas, clevelandietis, lietuviškų reikalų nuolatinis rėmėjas, atnaujindamas Dirvos prenumeratą pridėjo auką 20 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

"VIVA EUROPA" RĖMĖJAI

Į rėmėjus dar buvo įsijungę šie asmenys: P. Tamulionis, Mažonienė, Rastauskas, K. Šukys, I. Jonaitienė, M. Barniškaitė, J. Račylienė, A. Kuprevičius, dr. V. Stankus, R. Bridžius, V. J. Ramūnai, J. Budrienė, dr. D. ir dr. R. Degėšiai, J. R. Čiuberčiai, A. I. Gedriai, I. M. Janavičiai, V. D. Ra-

monai, dr. J. A. Venckai, dr. R. N. Kašubai, K. S. Lazdiniai, dr. J. ir p. Balčiūnai.

Visiems rėmėjams vyr. skautės, rengusios Viva Europa spektaklį, dėkoja.

• Kun. dr. Pr. Gaida, Tėviškės žiburių redaktorius, atvykęs iš Kanados į kun. G. Kijausko, S. J. pagerbimą, lydimas kun. J. Kidyko, S. J., apiankė Dirvos redakciją ir su red. V. Gedgaudu pasikeitė nuomonėmis lietuviškos spaudos reikalais.

• A.L.R. Kat. 36 kuopa Clevelande rengia ekskursiją į atlaidus į Carey, Ohio rugpiūčio 10 d. Kelionė 10 dol. Dėl rezervacijų skambinti St. Radzevičiūtei — 486-3531 arba Stelai Sankalaitei — 486-5279.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE
TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 41114

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTI

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nušimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nušimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nušimčiai.

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEPTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE
798 East 185th Street
481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

A. A.

Prof. ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrui JUOZUI AUGUSTINAVIČIUI, šeimai ir giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartą liūdime

Juozas ir Aldona
Grinai
Kazys Grina

Profesorei

ALDONAI

NASVYTYTEI-AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrui inž. JUOZUI AUGUSTINAVIČIUI, dukroms BIRUTEI ir EGLEI su šeimomis, broliams dr. ALGIRDUI ir inž. JAUNČIUI PIJUI NASVYČIAMS su šeimomis, seseriai BIRUTEI SMETONIENEI su šeima ir visiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

PLIAS Clevelando Skyrius

Jaunystės laikų draugei

A. + A.

ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

netikėtai mirus, Jos vyrui JUOZUI, dukroms, seseriai BIRUTEI, broliams ALGIRDUI ir JAUNUČIUI, bei jų šeimoms ir kitiems artimiesiems, nuoširdžią užuojautą reiškia ir giliai liūdi

Irena Puodžiūnaitė Jakštienė

Dagmara Puodžiūnaitė ir
Tadas Jurciai

Ada Pavilionytė Nerevauskienė

Ona Smilgevičiūtė ir

Kostas Žolynai

Grażina Špakevičiūtė ir

Vytautas Žukauskai

A. A.

ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrą JUOŽĄ, dukras BIRUTĘ ir EGLE, seserį BIRUTĘ ir brolius ALGIRDĄ ir JAUNUTĮ nuoširdžiai užjaučia

Paulius ir Jūratė
Mitalai

A. A.

ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos seseriai BIRUTEI SMETONIENEI gilią užuojautą reiškia

Jonė ir Kazimieras
Zaronskiai

DIRVA

• Teodoras Blinstrubas, buvęs ALT S-gos pirmininkas, dabartinis Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas, liepos 5 d. Cicaguje ALT S-gos svarstybose padaręs pranešimą, buvo ištiktas širdies smūgio, bet ten pat buvus dr. Vytautui Dargiui ir dr. Antanui Butkui, suteikęs pirmąją pagalbą ir skubiai išvežtas į ligoninę, dabar palengva taisosi.

Linkime jam sustiprėti ir grįžti prie visuomeninės veiklos.

• Vytautas Meškauskas, Dirvos politinis komentatorius, dabar persikėlęs gyventi į Floridą, liepos 1 d.

su žmona išvyko mėnesiui į Europą, kur šiuo metu tar-nauja jų sūnus.

• Dirvos novelės konkur-sui dar gautos šios novelės, kurių išsiuntimo pašto da-ta yra birželio 15 d. Anytos — Nida ir Žvaigždikio — Mėnesienos siuita Baublio paunksmėje.

• Ateitininkų stovykla jaunimui įvyks rugpjūčio 17-30 d.d. Neringos stovyk-lavietėje, Vermonte. Sto-vyklos metu bus atšvenčia-ma Ateitininkijos 70 metų sukaktis. Vadovybę sudaro: MAS CV pirmininkas Arvy-das Žygas, pianistė Dalia Sakaitė, dr. Bernadeta Tuti-maitė, Vytenis Cyvas, inž. Petras Tutinas, kun. Rafae-lis Šakalys. Pedėjėjai bus Ritonė Ivaškaitė, Danielius Mališka, Morkus Sungaila. Registracijos reikalais kreipkitės į Petrą Tutiną, 223 Lincoln Ave., Brooklyn, N. Y. 11208 (212 647-1406 arba Rasą Razgaitienę, 304 Bayville Rd., Lattintown, N. Y. 11560 (516) 671-7975.

PASKIRTOS RADIOJŲ KONKURSO PREMIJOS

JAV LB Kultūros Taryba ryšium su Vilniaus univer-siteto 400 metų sukaktimi buvo paskelbusi lietuviškom radijo valandėlėm konkur-są — parengti šiai sukak-čiai programą.

Dalyvavo 8 radijo valan-dėlės, ir viena iš Australi-jos.

Birželio 20 dieną vertini-mo komisija: Henrikas Ka-činskas, Juozas Boley-Bule-vičius, Stasys Santvaras, Dalia Sakaitė ir Paulius Jurkus vienbalsiai paskyrė šiom radijo valandėlėm pre-miją už geriausius darbus:

I-oji 500 dol. premija — Bostono Laisvės Varpo ra-dijo valandėlei — vedėjas Petras Viščinis.

II-oji 300 dol. premija — Kalifornijos Radijo Klubui Los Angeles mieste — ve-dėja Danutė Kaškeliene.

III-oji 200 dol. premija — Laisvės žiburio radijo va-landėlei New Yorke — ve-dėjas Romas Kežys.

Šių premijų mecenatas Lietuvių Fondas.

• Dr. Vytenis Vasyliūnas Norvegijoje skaitė paskaitą iš geofizikos srities ir ten davė bažnytinį vargonų koncertą. Kitais metais Vy-tenis duos koncertą Stock-holme, Švedijoje.

• Vytas Rasys, inžinie-rius Juozo ir Irenos Rasių sūnus, šįmet baigė Suffolk Universitetą, teisių fakulte-tą, ir gavo teisių daktaro laipsnį. Vytas Rasys yra malonus, paslaugus jauni-kaitis, baigęs Boston Col-lege gimnaziją, gavęs baka-laurą Bostono Kolegijoje ir dabar daktarą. Vytas gerai kalba lietuviškai ir dalyvauja lietuvių parengimuose. Tai jo tėvų susipratusių lie-tuvių nuopelnas.

A. A.

Prof. ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI
taip netikėtai ir staigiai iškelia-vus Amžinybėn, didžiam skausme pasilikusius vyrą JUOŽĄ, duk-ras BIRUTĘ ir EGLĘ su šeimomis, seserį BIRU-TĘ SMETONIENĘ, brolius ALGIRDĄ ir JAU-NUTĮ su šeimomis, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime netekę tokios šviesios ir taurios asmenybės

Modestavičių šeimos

A. A.

ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrui, broliui JAUNUČIUI NAS-VYČIUI, ir visai šeimai reiškiame giliausią užuojautą

Dr. Algis ir Marija
Matulioniai

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania filisteriui

A. A.

Diplomuotui teisininkui

JONUI NAŠLIŪNUI

mirus, jo giminėms ir artimiesiems reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą

Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje

Korp! Neo-Lithuania filisteriui

A. A.

JONUI NAŠLIŪNUI

mirus, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Aldona ir Jonas
Adomoniai

A. A.

INDREI ČEPULIENEI

mirus, jos vyrui RIMVYDUI, tėvams ADOL-FUI ir JADVYGAI DAMUSIAMS, ir ALGIUI ir ROMAI ČEPULIAMS gilią užuojautą reiškia

Dr. Algis ir Marija (Brazaitytė)
Matulioniai

A. + A.

ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrą JUOŽĄ, dukras BIRUTĘ ir EGLĘ su šeimomis, seserį BIRUTĘ SMETO-NIENĘ, brolius ALGIRDĄ ir JAUNUTĮ NASVYČIUS su šeimomis bei kitas gimines užjaučia ir drauge liūdi

Nelė ir Jonas Mockai
Rūta ir Rimas Anelauskai
Vilija ir Algis Karaliai

Mielai skautininkei

A. A.

Prof. ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrą JUOŽĄ, dukras BIRUTĘ ir EGLĘ, seserį BIRUTĘ SMETONIENĘ, brolius ALGIR-DA ir JAUNUTĮ ir kitas gimines nuoširdžiai liū-desyje užjaučiame

A. ir V. Garmai
P. ir E. Mikšiai
S. ir L. Slabokai

A. A.

Mylimai žmonai ir mamytei

ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI,

netikėtai mirus, jos vyrui JUOZUI, dukroms BIRUTEI ir EGLEI su šeimomis, sesutei ir broliams reiškiame gilią užuojautą ir jun-giamės liūdesy

Živilė ir Vytautas
Malcanai

Amžinybės keliu išėjus

s. ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI,

vyrą JUOŽĄ, dukteris BIRUTĘ ir EGLĘ su šeimomis, seserį BIRUTĘ SMETONIENĘ, bro-lius ALGIRDĄ ir JAUNUTĮ, jų šeimas, visus gimines ir artimuosius giliai užjaučiame ir kar-tu liūdime

Clevelando Skautija